

SLOVENSKI NAROD.

naja vsak dan zvečer, izmisi nedelje in praznike, ter valja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 3 K. Kdor hodi sam po ulici, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 50 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vplačilne naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petertostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Sosepi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstr., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnistva telefon št. 85.

Koroška — izgubljena.

Na Dunaju, 4. julija.

V odseku za volilno reformo je bil danes sprejet Gautsch-Susteršičev pakt in zgodilo se je to, kar je celovški „Mir“ pred nekaj meseci imenoval smrt koroških Slovencev.

Vladni načrt za Koroško je sestavljen tako prekanjeno, da se ga mora imenovati višek državniške hudobije. S tem načrtom se izvrši predrzen rop na pravicah celega naroda.

Slovencev je na Koroškem okroglo 120.000. Nasilno in sleparsko uradno štetje je sicer skrčilo število na 90.000, ali celo tem uradno naštetim Slovincem se je vzela pristojna jim pravica. Na papirju dobe po tem vladnem načrtu koroški Slovenci enega poslanca, vsled umetnega zveziženja volilnih okrajev pa ne bodo dobili nobenega.

Nemške stranke so se vse zedinile, da oropajo koroške Slovence za njihove pravice in z njim vred jo je potegnil tudi židovski voditelj socialnih demokratov dr. Adler.

Razprava je bila zanimiva, ker je na eni strani pokazala krivičnost in nasilnost vlade in nemških strank, na drugi strani pa osvetlila razmere, da se vidi, kak zločin se je storil 120.000 koroškim Slovincem.

Prvi je dobil besedo dr. Ploj. Ta je opozoril, da po vladnem načrtu za Koroško sta izmed desetih volilnih okrajev samo dva popolnoma nemška, v vseh ostalih okrajih pa se nahajajo večje ali manjše slovenske manjšine oziroma v enem okraju slovenska večina. Vlada je kompaktno slovensko ozemlje popolnoma raztrgala in kompaktno bivajoče slovensko prebivalstvo razdelila na osem okrajev tako, da nikjer ne more priti do veljave, izvzemši v enem samem okraju. Ploj je predlagal, naj se za koroška mesta in trge ustanovita dva posebna mandata, poleg teh pa osem

kmetskih mandatov. Govornik je nasvetoval tako sestavo okrajev, da bi bilo 68.000 Slovencev združenih v dveh okrajih in bi le ostalih 22.000 Slovencev bilo razdeljenih na večinoma nemške okraje. Slovenci bi na ta način dobili na Koroškem vsaj dva mandata, dasi bi jih morali po številu prebivalstva dobiti tri, dočim je vladna predloga okraje tako zložila, da Slovenci skoro gotovo ne dobe nobenega mandata.

Nemško stališče je zastopal znani dr. Lemisch s tisto brezmejno aroganco in s tistimi osiловskimi argumenti, s katerimi si koroški in štajerski Nemci navadno pomagajo, kadar se skregajo s pametjo. Najprej se je Lemisch debelo zlagal, češ, da je preporno izvedel za slovenske preminjevalne predloge, tako da niso bila mogoča pogajanja zastran kakega eventualnega kompromisa. Lemisch se je izrekel zoper Plojeve preminjevalne predloge, češ, da so Nemci že itak prostovoljno odstopili koroškim Slovincem en mandat, dočim so imeli doslej deset zanesljivih nemških mandatov, jih jim ostane samo še sedem, kajti enega dobe Slovenci enega nemški klerikalci, enega pa socialni demokratje. In potem je začel „farbati“. Trdil je, da je Slovincem na Koroškem vedno manj. Pri zadnjem ljudskem štetju se je naštel samo še 90.000 Slovencev. Da so na tisoče in tisoče Slovencev zapisali uradniki svojevoljno za Nemce, tega pa ni povedal. Dr. Lemisch je izrekel tudi veselo nado, da morda je še doživi, da se bo število koroških Slovencev še bolj skrčilo. Vzrok temu je po Lemischu sodbil, da je narodnostno vprašanje na Koroškem vprašanje druge vrste, češ, boj je le med napredkom in med klerikalizmom. Samo v enem okraju, ki ga dobe Slovenci, prebivajo res narodni Slovenci konservativnega mišljenja, dočim hodijo vsi drugi Slovenci roko v roko z Nemci in volijo nemške poslance. Nemcem na Koro-

škem, je rekel dr. Lemisch, se očita, da so napram Slovincem preveč zmerni (!). To delajo iz praktičnih nagibov, da se ohrani mir v deželi (!) To je lepo. Nemci zatirajo vse, kar je na Koroškem slovenskega z najbrutalnejšo silo, pri tem pa se govore o svoji zmernosti. Naravnost oslovške so pa Lemischeve trditve, da imajo tudi Slovenci v nemških krajih v narodnem oziru vse, kar hočejo — dočim še v slovenskih krajih nimajo svojih ljudskih šol. In še v slovenskih krajih nima pri uradih slovenski jezik nobenih pravic. Resnično pa je, kar je povedal dr. Lemisch, da koroški Slovenci nimajo skoro nič posvetne inteligence. To je tudi glavni vzrok, da koroški Slovenci ne napredujejo. Končno je dr. Lemisch povedal, da če bi se na Koroškem tudi ustanovila dva slovenska mandata, bi jih v 20 letih vendar dobili Nemci v roke, češ, kar je na Koroškem napredno mislečih Slovencev, ti glasujejo vedno z Nemci, nosijo plavice in prepevajo „Wacht am Rhein“. To je že največja oslarija, kar smo jih kdaj slišali. Renegate, ki so odpadli, ki se smatrajo in izdajajo za Nemce — proglašajo dr. Lemisch za napredne Slovence! To so izdajice in nemškutarji, ne pa Slovenci.

Za koroške Slovence se je z vso odločnostjo zavzel posl. Plantan. Pojasnil je razmere in zavrnil Lemischeva izvajanja temeljito, tako, da mu je kar sapo zaprl. Končno je Plantan predlagal za slučaj, da ne obveljata predloga dr. Ploja, naj se uredba volilnih okrajev predrugači tako, kakor zahteva pravičnost.

Minister Bienert je seveda potegnil z Nemci. Izrekel se je odločno zoper vse slovenske predloge, dejal je, da je vlada pri sestavi svojega načrta gledala na to, da se ohranijo sedanje razmere na Koroškem in da se ne ustvarijo narodnostna nasprotja s tem, da se okraji po narodnosti razdele. Drugod je vlada gledala na to, da se zlože okraji po narodnosti in s tem

ublaže narodnostna nasprotja, za Koroško pa pravi ta minister, da bi narodno enotni okraji bili vzrok narodnostnim bojem. Ta minister je menda na glavo padel, da tako govori. Seveda se je minister Bienert izrekel tudi proti ločitvi mest od kmetskih občin, češ, v južnih deželah se je vlada povsod držala načela, da volijo mesta, izvzemši stolna mesta, s kmetskimi občinami, dočim je vlada ne le na severu nego celo na južnem Štajerskem postopala ravno nasprotno.

Oglasil se je tudi mariborski poslanec Wastian, ki je postavil Lemischa na laž. Lemisch je pravil, da so koroški Nemci prostovoljno prepustili Slovincem en mandat — Wastian pa je povedal, da tudi tega mandata ne bodo dobili Slovenci, marveč (vsled volilne geometrije) zopet Nemci.

Tudi socialni demokrat dr. Adler je hotel govoriti, toda — Nemci ga niso pustili. Malik in Stein sta tako razgrajala, razbijala in vpila, da je bilo Adlerju nemogoče govoriti. Adler je le stenografom diktiral nekaj besed, plamtečih besed zoper zahteve koroških Slovencev, da socialni demokratje nikdar in na noben način ne bodo dovolili, da se uresničijo zahteve koroških Slovencev.

Glasovalo se je po imenih. Slovenski predlogi so bili odklonjeni s 26 proti 19, oziroma s 23 proti 22 glasovom. Sprejet je bil vladni predlog, ki pomeni smrtni udarec za koroške Slovence.

Volilna reforma.

Dunaj, 4. julija. Odsek za volilno reformo je danes po daljši debati sprejel razdelitev volilnih okrajev in število mandatov za Koroško v smislu predloga princa Hohenloheja, kateri predlog je prevzel na se posl. dr. Lucker. Slovenci so bili torej tudi glede Koroške poraženi. Pred

tedni je dospela na Dunaj deputacija s Koroškega, ki se je oglasila tudi pri vodstvu dunajske krščansko-socialne stranke ter skušala doseči, da bi krščanski socialci glasovali za slovenske spreminjevalne predloge, ki bi bili obenem tudi v interesu nemških klerikalcev na Koroškem. Krščanski socialci so baje obljubili to storiti. Koroški so se zadovoljni vrtni domov in splošno se je sodilo, da bodo krščanski socialci glasovali za slovenske spreminjevalne predloge. Ker se je mislilo, da bo socialni demokrat dr. Adler tudi glasoval za upravičene slovenske zahteve, se je splošno pričakovalo, da bo to pot zmaga na slovenski strani. Glasovanje je pokazalo drugače. Slovenci so s svojimi predlogi propadli na vsej črti, ker so združeno vsi Nemci z Italijani vred glasovali proti njim.

Prihodnja seja bo jutri ob petih popoldne. Na dnevnem redu je specialna debata o Galiciji in o Kranjski.

Dunaj, 4. julija. Glasovanje o razdelitvi volilnih okrajev v Galiciji se je moralo zopet odložiti, ker se je med Poljaki in Malorusi dogovorjen kompromis razbil. Maloruski poslanci so namreč v zadnjem hipu prijavili več novih zahtev. Posl. Vasilko je zahteval, da se s kompromisom še zagotove v šestih okrajih maloruski mandati, ki niso docela sigurni. Temu so Poljaki pritrdili. Malorusi so nato zahtevali, naj se pomnoži še število ruskih mandatov. To zahtevo so Poljaki odklonili. Kompromisna pogajanja se še nadaljujejo in se je nadejati, da bodo uspešna. Vsled tega se je odložilo glasovanje o Galiciji do jutrišnje seje.

Dunaj, 4. julija. Danes popoldne so imeli poslanci dr. Kramar, dr. Stransky in dr. Žaček v prisotnosti češkega ministra dr. Pacáka posvetovanje z ministrskim predsednikom baronom Beckom. Posvetovanje se je tikalo Moravske. Češki poslanci so izjavili, da se na Moravskem ne morejo zadovoljiti z 28 če-

LISTEK.

Šola.

Zofka Kveder-Jelovšek.

Visoko na hribu blizu cerkve in župnišča stoji šola. Čisto osamljena je, vasi so raztepele okrog po dolini in po sosednjih hribih. Lepo se živi po letu tukaj gori. Daleč se gubi pogled v daljavi čez pisana polja, zelene travnike, čez bele vasi in črne gozdove po bližnjih in daljnih hribih naokrog. Bujno in razkošno se razprostira priroda pred teboj, krepka in sočna, prepolna divje sile, čarobna v svojih polnih, sitih barvah. Beli oblaki se podijo po temnomodrem nebu, sveži veter pihlja, ves poln sladkih dišav, kakor napoj majevih rož. — Ali po zimi je vse belo. Vsi hribje, vse doline — ostra burja žvižga čez hribe. Čez sto otrok sopiha zjutraj in popoldne v breg; vsi zmrzli so, premrti, debelo zaviti v rute. Slabotno in siromašno izgledajo in žal jih je človeku, ko jih vidi. Ali ko se vračajo, so veseli, ves hrib odzvanja od objestnega otroškega krika. Potem utihne hrib, vse

duša ne stopa po strmi, vijugasti poti navzgor mimo visokih zametov, ki jih je nanosila burja.

V šoli živi nadučitelj s svojo ženo in hčerko; nad njim v podstrešni sobi stanuje učiteljica. On je kakih petdeset let star, molčljiv in grčav. Popoldne, ko otroci odidejo, odhaja v svojo sobo in spi do šestih. Točno ob šestih pride v kuhinjo, kjer že stoji večerja na mizi. Molče sedi med tremi ženskami, mehanično nalaga v sebe jed in komaj je krožnik prazen, vstane, vzame svojo suknjo in kapo in se spusti v dolino, kjer se v vaški krčmi zbira lokalna inteligenca. O, priroda je v tem kraju zdrava in čarobna ali ljudje nekako vsi zastanejo, ko pridejo sem, zaleni se in otrpnejo. Morda so prinesli premajhen zaklad duševnega fonda, energije in volje od zunaj iz sveta — kdo ve?! Čez deset, petnajst let je vsak izcerpljen. Pa naj je prišel, kakor mlad šumar, učitelj, duhovnik, poštar še tako poln lepih idealov in ognjenega srca sem — čez deset, petnajst let je vsega konec, pogasnilo, izginilo je, niti sam ne ve kako in kam. Vsa večer se zbirajo v vaški krčmi, tarokirajo, pušijo, pijejo. Čudno, nikjer

liko pijancev, kakor v teh brdih. Kakor sestoječa voda, ki nimaniti pritoka, niti odtoka, spridi in gnije — tako je tudi s temi dušami tu. Daleč za njimi leži svet, redkokdaj doseže kak val njegovega močnega, velikega življenja sem do te samote.

Ko je prišel nadučitelj semkaj, je bil mlad in sveža žena njegova je bila lepa in nežna. Imenovala se je Magda. V prvih letih sta bila jako srečna. Ali kakor je to vedno in povsod, tako je tudi njega mirno in enolično življenje, kjer je en dan podoben drugemu do dolgočasje, končno utrudilo in ogorčilo. Vse sta si povedala, poznala sta drug drugega do zadnje misli. In ker ni prišlo od nikjer nič velikega in novega, da jima osveži dušo in pomladi srce, postala sta drug drugemu pusta. Žena bi bila pač še dolje zdržala, ker je bila nežna in popolnoma vdana v to, kar ji je namenila osoda. Ali on ni bil nežne, sentimentalne narave in ko ni bil zadovoljen v svojem srcu, je postal mrk in osoren. Grizlo ga je nekaj v duši in sam ni vedel kaj. Nekega večera je odšel v dolino in vrnil se je pozno ponoči pijan. Ves rdeč in surov od vina. In ker se je

so smrdeli po pitju, jo je celo udaril. Takrat se je prelomilo nekaj med njima. In od tistokrat je bilo vedno tako — le Magda se je po letih odučila jokanju, — kakor njen mož besedam. Molčala sta oba. Tiho je postalo v šoli, ko so odšli otroci od pouka, ker je bila tudi Dora, učiteljica edinica, molčljiva in mirna. Učiteljice, ki je stanovala in živela z njimi, ni bilo skoro opaziti, tako je bila tiha, bleda in kakor povenela. Vedno se je oblačila v sive obleke in njene kretnje so bile trudne.

Ženske so sedele v veliki sobi. Slabo je brlela luč na mizi, prikrita z zelenim senčilom. Skozi nezagrnjena okna se je videlo ven v svetlo mesečno noč. V bliskajoči belini so se razprostirale doline in hribje, zrak je bil čist in bister. Burja se je zaganjala v okna in ječala okrog voglov.

Magda se je pripognila nad neko ročno delo, hči je čitala. Mnogokrat že je prečitala to knjigo, kakor tudi vse druge knjige iz očetove skromne knjižnice. Ni je zanimalo berilo ali zdelo se ji je, da bo mirnejša, če bo čitala. Že kakšnih pet, šest let je tako nemirna. Vedno drhti nekaj v srcu in ne da pokoja. — Oh, kako

še majhna! Vedno je slonela na oknu in gledala čez doline in bregove vse tja do belih planin, ki so se daleč tam v daljavi svetile v solncu. Misli je, da ni nikjer tako lepo, kakor tukaj v njenem kraju. Ali zdaj ji je postal kraj ravnodušen in pust.

Pustila je knjigo na mizi in stopila k oknu. Daleč se je raztezal kraj pred njo. Sto hribov je gledalo v okna. Sovražno jo je motrila okolica. Kakor da so ti hribje naokrog pazniki, ki jo stražijo, da ne bi odšla proč, v svet, v življenje.

„Včasih se mi zdi, da sem v ječi“, — pravi glasno. „Triindvajset let mi je že in dan na dan sem tu vedno v isti sobi, vedno na enem mestu.“

„Da, čudna ječa je včasih ta naša usoda“, pripomni gospodična Maša, učiteljica. „Vse obgrajeno je naše življenje“, ozko obzidano, kakor temna, osorne jetnišnica. Tudi jaz sem že osemnajst let tukaj. Z dvajsetimi leti sem prišla sem in nisem mislila, da bom ostala tukaj za vedno. Iz početka sem hotela vedno proč, ali končno — vseeno je, kje živimo. Zdaj mi je vseeno. Vse, in če bi morala jutri umreti, ali pa če še sto let živim, vseeno mi je, popolnoma vseeno!“

škimi mandati nasproti 18 nemškim. Vkljub temu se misli, da se bo posrečilo doseči kompromis med Nemci in Čehi glede Moravske.

Dunaj, 4. julija. Pogajanja o razdelitvi volilnih okrajev in o številu mandatov za Kranjsko, ki so se včeraj pričela, so se danes nadaljevala. Posl. dr. Lemisch, Wastian in grof Barbo so konferirali s slovenskimi poslanci in z vladnimi zastopniki. Ob štirih popoldne so imeli vsi nemški člani volilnega odseka sejo, na kateri so razpravljali o končni svoji taktiki.

Dunaj, 4. julija. Poslanca dr. Stransky in dr. Onciul sta odložila svoja mandata v odseku za volilno reformo. Mesto Onciula bo izvoljen dr. Hormuzaki.

Avstrijska delegacija.

Dunaj, 4. julija. Avstrijska delegacija je nadaljevala razpravo o proračunu ministrstva zunanjih zadev. Del. Straucher je polemizoval z dr. Kramarjem v zadevi pokola Židov na Ruskem in zatrjeval, da se na Ruskem Židje naravnost tirajo v revolucijo. Del. Steiner je polemizoval proti izvajanjem ministra Goluchowskega v zadevi potovanja dr. Luegerja v Bukarest. Del. Stein je odgovarjal grofu Schönbornu na njegove napade na vsenemško gibanje. Del. Klofač je polemizoval proti ministru zunanjih zadev in proti poročevalcu markiju Bacquehemu. Proračun ministrstva zunanjih zadev se je sprejel in se pričela debata o proračunu vojne mornarice. Mornarični poveljnik grof Montecuccoli je odgovoril na več interpelacij. Del. Bartoli se je zavzemal za zboljšanje arzenalnih delavcev, del. Dobernig je pa izrazil svoje simpatije avstrijski vojni mornarici. Del. dr. Šusteršič je naglašal, da je bodočnost Avstrije radi potrebnega vpliva na Balkanu na Adriji in da je vsled tega potrebna močna vojna mornarica. Avstrijska mornarica ne sme biti samo defenzivno brodogradnja, zakaj domače obrežje se brani najbolje, ako se poišče sovražno brodogradnjo in se ga porazi. Govornik je zahteval železniško zvezo z Dalmacijo in izjavil, da popolnoma zaupa upravi vojne mornarice in da bo zato glasoval za proračun. Ko sta govorila še grof Montecuccoli in poročevalec dr. Baerenreither, se je proračun vojne mornarice sprejel.

Proračunski odsek.

Dunaj, 4. julija. Proračunski odsek je po zaslišanju bivših ministrov Koerberja, Calla in Böhm-Bawerka nadaljeval razpravo o pristaniških zgradbah v Trstu. Debate so se udeležili poslanci Kramar, Maštalka, Starzynski, Morsey, Schalk, Skene in Fuchs, ki so vsi naglašali, da zaslišani bivši ministri stvari, dasi so mnogo govorili, niso prav nič pojasnili. Posl. Skene je končno v svojem govoru konstatiral, da so se

pristaniške zgradbe v Trstu l. 1901 pričele brez dovoljenja parlamenta in da so se tudi v to potrebna denarna sredstva preskrbela brez dovoljenja parlamenta.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 4. julija. Zbornica je nadaljevala debato o načrtu adrese. Romun Goldys je naglašal, da je rešitev narodnostnega vprašanja v interesu vse države, in zahteval, naj se izvede narodnostni zakon. Član neodvisne stranke Eber je zatrjeval, da neodvisna stranka ne sprejme nobenega drugega carinskega tarifa, kakor samostojni ogrski carinski tarif. Srb Manojlović je pozivljaj neodvisno stranko, naj ugotovi zahtevam narodnosti, a z vsemi silami naj dela na to, da uresniči svoj program o personalni uniji. Srbi so za to, da se uvede personalna unija. Govorniku je neodvisna stranka navdušeno pritrdjevala. Romun Avrel Vlad je vložil interpelacijo, ako je res, da je dobil baron Fejervary na razpolago večjo vsoto denarja, s katerim je odškodoval uradnike, ki so bili pod njegovo vladno imenovani. Zbornica bo razpravljala o tej interpelaciji v soboto.

Srbija in Avstro-Ogrska.

Belgrad, 4. julija. Vlada se še vedno nada, da bo Avstro-Ogrska odstopila od svoje zahteve, da se morajo pri Škodi naročiti srbski topovi, ali da se bo vsaj Ogrska uprla zatvoritvi ogrske meje. Srbska javnost se pripravlja na carinsko vojno med Srbijo in Avstro-Ogrsko. Najbrže bo prišlo do novih demonstracij proti Avstriji, ker je srbsko javno mnenje že sedaj silno razburjeno.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd, 4. julija. Po „Praviteljstvenem Vjestniku“ je bilo v Bialostoku 14. junija ubitih 7 kristijanov in 75 Židov, ranjenih je bilo 18 kristijanov in 60 Židov. Oropanih je bilo 169 židovskih stanovanj in prodajaln. Po izgredih povzročena škoda znaša 200.000 rubljev. Vlada zagotavlja, da bo vsakogar, ki se je vdeležil teh izgredov, postavila pred sodišče in da bo skrbela za to, da bo eksemplarično kaznovan vsak, ki se je aktivno vdeležil izgredov. Vlada z ogorčenjem zavrača sumničenje, da so oblasti naročile židovski pogrom v Bialostoku, ter naglašajo, da so izgredi edino pripisovati delovanju krajevne revolucionarne organizacije. Varšava, 4. julija. Včeraj je bila tu končana obravnava radi razširjenja revolucionarne propagande v armadi. Od obtožencev je bilo obsojenih 7 na pregnanstvo v Sibirijo, med temi 1 častnik in 3 vojaki; 2 artiljerijska častnika sta bila obsojena na 3 leta, dva druga obtožena pa na dve leti ječe v trdjavah. Moskva, 4. julija. 6000 uslužbencev železnice Moskva-Lodz je sto-

pilo v stavko. Varšavski polki so se uprli ukazu zastražiti železniško progo.

Petrograd, 4. julija. Za odeskó gubernijo se je proglasilo vojno stanje.

Krakov, 4. julija. „Nowa Reforma“ javlja iz Varšave: Radi neprestanih atentatov na policijske organe je nastala velika panika med redarji. Mnogo policistov je zapustilo službo in zbežalo. V X. okraju so redarji odložili orožje in izjavili, da v takšnih razmerah ne bodo več služili. Včeraj so imeli redarji shod v mestni hiši. Na ulici danes ni videti stražnikov. Meščani si nameravajo v svojo obrambo ustanoviti svojo milico.

Kostroma, 4. julija. Oborožena četa je napadla parnik, ki je last krone, in ga izropala. Napadalcii so uplenili veliko množino piroksilina.

Na Dolenjskem Krasu.

Naš kranjski Kras je že zdavno vzbujal širše svetovno zanimanje. Le žal pa, da je doslej vobče poznan le Notranjski Kras in tudi tod le okrajaj Postojna in Cerkljica. Dolenjski Kras pa je splošni javnosti do malih izjem popolnoma nepoznan. Vzrok temu je dejstvo, da je ravno Dolenjski Kras premalo, ponekod sploh še prav nič preiskan. In vendar nudi ravno ta Kras za prirodosnanca, turista in izletnika dovolj hvalevrednega znanstvenega polja in zabavno-mikavnega užitka.

Pretečeni teden ogledali smo si na vabilo G. urednika „Dolenjca“ v družbi novomeških izletnikov zanimivosti Mirnopske in Globodolske doline. Napotili smo se z Mirne peči proti Visokemu Vrhu, kjer smo v neznanosti razdalji komaj 2 km² preiskali nič manj nego 4 podzemeljske jame. Ker so te jame večinoma v „Dolenjcu“ že bile opisane, omenjamo jih le mimogrede. Najprvo smo si ogledali lepo Koprivniško jamo. Škoda le da je že preveč devastirana in oropana. Kakih 600 korakov dalje severozapadno je velikansko brezdno „Velika Vratanca“ (mi smo ga krstili „Kendovo brezdno“, ker je bil G. Kendra prvi v njem). Brezdno je 65 do 72 m globoko. Prva globočina znaša 40 m. Od prvih tal pelje potem zopet druga poševna votlina. Kapnikov v tem brezdnu ni. Brezdno je dostopno le po vrhvihih lestvicah in le popolnoma veščim izurjenim plezalcem. Za navadne izletnike pa se izplača pogled odzgoraj: že vnanja formacija brezdna je jako romantična. Pred nepremišljenimi poizkusi, priti brez varnostnih odredb v bližje brezdna, nujno svarimo.

Drugo manjše brezdno „Mala Vratanca“ (mi smo jo krstili v Pirčevo jamo) nudi zanimive kapniške tvorbe. Odzgoraj od prvih tal je ravno 20 m globoka, potem pada stopnjevalno do približno 70 morda celo do 90 m. V svrhu natančne določitve globočine je treba še zadnji rov natančneje preiskati. Nam je med preiskavo zmanjkalo luči. Oba ta brezdna sta zelo značilna takozvana erozijska brezdna (Erosionsschächte). Skozi njih teko razni curki vod, ki se potem zbirajo pod Globodolom, na katerega južnem koncu se potem iztekajo proti Luknji. Omenjamo naj še „Babjo jamo“ sredi

med Pirčevo jamo in Koprivnico. Poleg nekaj zanimivih skupin kapnikov je ta jama zanimiva po izkopinah. Za pridnega preiskovalca dovolj hvaležnega dela.

V nižavi razvrženih je mnogo takozvanih dolin, ki se popajajo v jeseni in spomladi z vodami; v tem času so take doline slične jezeru s sličnimi prikaznimi, kakor jih vidimo v Cerkljski dolini. Tudi v tem oziru bi spretnejši našel mnogo gradiva ravno v Globodolski ravni.

Ravno tako, oziroma navidezno še bolj zanimiva je Mirnopska ravan, katero namaka potok Temenca. Pri Goriški vasi se Temenca deli; zapadni tok končava pod Goriškim vrhom v značilnem požiralniku. Vzhodni tok, ki je le ob veliki povodnji napolnjen, ima 4 m široko in 2 m globoko strugo in se razprostira do konca doline pod vrhom. Struga je čisto suha in izpuhteva smrad po ribah. Mnogobrojni požiralniki pričajo jasno, da se pri veliki povodnji vsa voda iz te struge združuje z glavnim podzemeljskim tokom, ter da izvira po kake 3 km dolgem podzemeljskem teku pod Lukenjskim gradom pod imenom Prečna.

Glede značaja kraških podzemeljskih vod si vsčaki niso edini. Grund n. pr. je mnenja, da se take vode ne smejo smatrati kot skupne podzemeljske predore predirajoče vode, marveč, da si pod zemljo zgubljajoče se vode potom mnogobrojnih razpok iščejo pota do temeljne vode. Izvir dokler je sploh zmožen, leži potem v višini temeljne vode. Ako se dviga temeljna voda, vpliva to dviganje tudi na zgornje vode, vsled česar potem nastanejo jezera.

Na podlagi naših preiskav pa smemo le trditi, da imamo tu opraviti le s podzemeljskimi predorastimi vodami, ki so pa le pod močno kraškim svetom tipične. Tla novomeškega okraja n. pr. nimajo nazunaj skoraj nikjer pravega kraškega značaja. Razorani vapnenčasti skladi so namreč pokriti z debelo plastjo humusa. Tako se opazujejo tudi po dolinah veliki, debeli naplavi, v katerih nastanejo požiralniki in se potem zopet izgubljajo; toda vedno na enem in istem mestu kot dokaz, da se pod plastjo navala nahaja trajni požiralnik, ki je po svojem zgorajšnjem le nekako markiran. To opazovanje v za temeljito preiskavo nam prekratko odmerjenem času, daje nam povod k našemu zgorajšnjemu naziranju glede podzemeljskih vod.

Našim vrlim sotrudnikom srčna zahvala!

Franc Mühlhofer l. r., načelnik in **Viljem Martin** l. r., član društva „Hades“ v Trstu.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 5. julija.

— **Ministrski predsednik baron Beck** je v ponedeljek priredil dine, na kateri je bilo povabljenih mnogo parlamentarcev in visokih uradnikov. V ljubljanskih klerikalnih krogih so povodom tega dineja silno ponosni na našega ljubega prijatelja in znamenitega in delavnega politika Pogačnika. Klerikalci si pripovedujejo, da se je Pogačnik pri rečenem dineju „imenitno postavil“ ter „zaničeval“ sekcijškega šefa barona Heina. Kako si predstavljajo klerikalci to „zaničevanje“, res ne vemo

in nam tudi ne gre v glavo, kako bi taka reva kot je Pogačnik sploh mogel Heina zaničevati. Najlepše pri tem pa je, da so te z veliko vmezo razširjene govorice do cela izmišljene. Informirali smo se in lahko rečemo, da se je Pogačnik kakor pi-bec pripogibal pred baronom Heinom. Čemu si klerikalci izmišljujejo take govorice in jih razširjajo, nam je popolnoma neumljivo. Kvečjemu da hočejo s tem pokazati, da Pogačnik vendar kot poslanec ni tako za nič, kakor se vobče misli.

— **Žaljenje goriških Slovencev** je napis na novi postaji v Gorici, kjer je čitati „Görz — Gorizia“. Goriški kolodvor stoji na slovenski zemlji, služiti ima $\frac{3}{4}$ prebivalstva slovenske narodnosti in le majhni $\frac{1}{4}$ Lahov. Vkljub temu je bila železniška uprava tako nesramna, da je postavila samo nemško-laški napis v Gorici ter s to brezobzirnostjo globoko razžalila ogromno slovensko veščino v deželi. „Soča“ je prinesla v tem oziru dopis, v katerem se zrcali užaljena slovenska duša in v katerem se odločno nasvetuje, da se odloži otvoritev železnice, dokler se taka infamnost ne odpravi, sicer bodo gospodje videli, da so se igrali z žgočim ognjem, ki ima dalekosežne usodne posledice. Železniškemu ministru Derschatti je res treba povesetiti tako, da bo pomnil. Najlepša prilika zato bo pri otvoritvi nove železnice. Ko bi se zgodilo na Češkem kaj takega, kakor sedaj v Gorici, bi bila pri otvoritvi taka demonstracija, da bi vzbudila pozornost vse Evrope.

— **Sokolstvo in politika.** Češki sokolski pisatelj dr. Karel Vaniček je spisal članek, v katerem zastopa nazor, da se sokolstvo ne sme baviti s strankarsko politiko. To je tudi popolnoma pravilno stališče in kdor je pošten, mora tudi priznati, da se slovensko sokolstvo ne bavi s strankarsko politiko, nego je le narodno in nič drugega kot narodno. Dr. Vaniček tudi pravi: Vse poštene politične struje naj imajo svobodo v sokolstvu zastopniki raznih političnih strank naj si bratsko podajajo roke. Tudi to je popolnoma pravilno in se tudi pri nas izvršuje. Ker „Slovenec“ trdi, da je pri nas drugače, ga moramo opozoriti, da klerikalizem ni poštena politična struja in da zavzemajo jeseniški Sokoli popolnoma pravilno stališče, ko zaničujejo klerikalne izdajalce in ljudske sleparje.

— **Slovanska in nemška kultura.** Navaden vžitinski stražnik zasači tihotapko in je ž njo osoren. Hitro se vsede kak kazinski pisar in spiše cel članek o — slovenski kulturi s posebnim ozirom na surovost vžitinskega paznika. Morda bi bilo hvaležneje, ko bi kazinski možje študirali proces Zeller, kajti v tem procesu se zrcali prava nemška kultura.

Dalje v prilogi.

Dora. — „Ko sem naredila lani maturo, kakor privatistinja na preparandiji, sem mislila, bog ve kaj je to. Mislila sem, da je to potnica v svet — a oni so me dali sem na novo razpisano mesto in gotovo so mislili, kdo ve kaj dobrega mi naredi s tem.“

„Vesela bodi,“ pravi mati. Kakšna sreča je to vendar zate, da se je vse tako dobro izteklo, da si naredila maturo, čeprav nisi bila na nobenem zavodu.“

„Tam sem, kjer sem bila prej,“ odgovarja Dora. „Morda bom še štideset let živela in vedno v tem kraju.“

„Nikamor ne moreš uteči svojemu življenju,“ pripomni mati. „Vseeno je, kje si, kamorkoli greš; svojo usodo nosi vsak seboj v svojem srcu.“

Obmolknile so vse tri. Dora je dalje čitala, učiteljica je popravljala naloge v šolskih zvezkih, a Magda je opazovala svojo hčer. Čudna tesnoba ji je stiskala prsi. Zdela se ji je, kakor bi ji neprestano tekla kri iz srca in se gubila brez sledu v prahu in pesku. Oh, koliko let že je zevala ta rana in vendar je imela njena duša vedno moči dovolj, da trpi. Ni ji bilo do lastnega življenja. Malo solnca,

malo sreče je posijalo tudi v njeno življenje. Ali hči ni imela niti tega. Dora je bila tako lepa, nadarjena in blaga! Zakaj cvete kakšen cvet v samoti, da ga ne ugleda prijazno oko, ki bi se veselilo njegove krasote? Ko bi mogla iti Dora v kako večje mesto, bi bilo morda vendar boljše za njo. Množica ljudi, bučno življenje — laglje se pozablja v takem miljeju. Ali tukaj, v tihihrovski samoti sene more pozabiti ničesar. Človek se niti ne ogleda, ker je bilo vse daleč naokrog pred sto leti ravno tako in ostalo bo kako tudi za daljna stoletja. Tukaj gleda človek samo v sebe, v svoje lastno srce in goji srečo in goji žalost, da potrajajo za mnoga mnoga leta... Kar donese zunaj v svet en sam dan smeha in plača — tukaj rode desetletja. Bogato vrvi življenje v svetu, prinaša srečo in nesrečo v razkošnem obilju ali tukaj trpi duša na enem samem dogodku celo življenje. Malo ljudi se vidi tu in pozna in če nam oni ne morejo ali nečejo dati sreče — zaigrana je za vedno. Kakor pesek se gube leta v nepovrat in prej ko človek zapazi, je prišel pravi čas za vedno.

(Dalje prih.)

Osvetnik.

Zgodovinska povest.
(Dalje.)

Bosio je spravila Marija Saloma s temi besedami v tako zadrego, da ni mogel ničesar odgovoriti. Samo zajeljal je nekaj, potem pa umolknil. Priskočil pa mu je na pomoč mlad mož, ki je bil opravljen sicer viteško, a je bil po poklicu duhovnik.

„Kar so storili vitez Bosio in njegovi tovariši z Judito Zlatopoljčovo, tega niti sveta cerkev ne obsoja, kaj še, da bi to mogli drugi ljudje,“ je rekel mladi duhovnik. „Kdor stori kakemu dekletu silo iz ljubezni in da bi užival njeno ljubezen, ta stori greh in je hudodelec. Toda kdor stori silo krivoverskemu dekletu in ne iz ljubezni, nego iz sovraštva in z namenom, da ji stori škodo na duši in na telesu, ta ni ne grešnik, ne hudodelec, nego je storil dobro in zaslužno delo. Tako so odločili že razni cerkveni zbori. Meni to lahko verujete, saj sem se mnogo bavil s temi stvarmi.“

„Zapeljevanjem krivoverskih deklet ali s sklepi cerkvenih zborov?“ je smeje vprašala Marija Saloma in mladi duhovnik se je sam smejal po-

rednosti kolovške gospodične in si prihranil vsak odgovor.

„Povejte mi, častiti gospod župnik,“ je čez nekaj časa vprašala Marija Saloma, „povejte mi odkritosrečno: ali bi vi poskusili na tak način si pridobiti nebeško kraljestvo, če bi bili resnično zaljubljeni v kako krivoverko.“

„Milostiva gospodična — ko bi bila vi krivoverka, bi bil jaz že dostikrat na tak način poskusil doseči nebeški slaj vaše ljubezni.“

Družba se je v tem, v tistih časih običajnem tonu kratkočasila, dokler ni naletela na Kristofa Zlatopoljca in na njegove spremljevalce. Adam Kolovski je bil prvi zagledal Kristofa in zdela se mu je, da je najbolje, če strese svojo jezo, ki mu jo je povzročil ljubimec njegove matere, na tega neznanega viteza.

„Kdo si ti človek z dolgo brado?“ je surovo zakričal Adam že od daleč na Kristofa. „Ako si pravoveren kristjan, zakaj nimaš svetega križa pri sebi, ako pa spadaš med krivoverske spokornike, zakaj se ne ravnaš po ukazih, ki sta jih razglasila Nikolaj Kolovski in patrijarhov pooblaščenec Orsano.“

„Ukazi Nikolaja Kolovškega in

patrijarhovega pooblaščenca mi niso znani,“ je skromno odgovoril Kristof. „Bosio,“ je zaklical Adam, „pouči tega človeka, kake ukaze sta izdala moj oče in prelat Orsano.“

Bosio je zapustil Marijo Salomo in jezdil proti Kristofu. Čim ga je zagledal Krivosrd, je zašepetal Kristofu na uho:

„To je bil voditelj tistih, ki so oskrnili vašo sestro.“

Kristof Zlatopoljec se ni ganil, celo prijazno se je nasmehnil, kakor da je slišal nekaj prav prijetnega ter je vljudno pozdravil plemiča Bosia, ki je bil v tem prijahal tiho pred njega.

„Zdaj, Bosio, pokažite svojo hrabrost,“ je zaklicala Marija Saloma. „Vzemite temu klativitezu konja, zlo-mite njegov meč in odtrgajte mu desno ostrgo, kakor veleval ukaz mo-jega očeta in prelata Orsana. A to se naj zgodi ne zavratno, ali tako, kakor se kaki krivoverski gospodični vzame v grajski kleti nedolžnost, nego v očitnem boju in po slavo dobitni zmagi.“

„Oprostite, jaz nisem dostojen, da bi se plemič Bosio z mano bojeval,“ je ponižno menil Kristof Zlatopoljec.

— **Promocija.** Jutri bo promoviran na dunajskem vseučilišču za doktorja modroslovja g. Matko Kerić iz Vučje vasi na Murškem polju.

— **Odlikovanje.** Celjski okrajni glavar Rudolf baron Apfaltrern je dobil red železne krone III. razreda.

— **Umetniška vest.** G. Leon Funtek, sin gosp. prof. Antona Funtka, je poklican pod izbornimi pogoji kot soloviolinist na filharmonično društvo v Helsingfors na Finskem.

— **Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani — vsem svojim podružnicam.** Tvrdba Adolf Jacobi na Dunaju — ena prvih, če ne prva te stroke v Avstriji — je sklenila z našo družbo jako ugodno pogodbo. Zavezala se je namreč, da bo oddajala gotove odstotke od skupljene vsote za svalične papirke in ovitke, kojih ovitki oziroma sklatjice so opremljene so sliko sv. Cirila in Metoda, s slovensko trobojnico ter napisom „Mal položaj dar domu na altar“. Kakor se nam je zdajevalo od sedaj z merodajnih strani, so ti novi papirčki in ovitki izborne in brezkonkurenčne kakovosti. Kadileci si menda ne morejo boljše žele. Cena na debelo in drobno pa konkurira s ceno drugih izdelkov te vrste. Zato se pozivljemo danes do svojih podružnic in njihovih družbenikov ter do vseh somišljenikov proseč, naj pazijo na to, da bo vsakdo, ki prodaja te vrste izdelke, imel na prodaj edino družbene svalične papirke in ovitke. Ko bi vsi naši somišljeniki rabili sploh le tisto blago, ki se prodaja naši družbi v korist, bi s tem postali te vrste dohodki največji in najstalniji, kar jim ima družba poleg prispevkov svojih podružnic. — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

— **Tudi v pojasnilo k II. jugoslovanski izložbi ali odgovor gospodu R. Jakopiču.** Javljam, da si pripravilni odbor za slov. odsek „Lade“ ni dal primka: odbor združenih slov. umetnikov v eno celoto. To je pomota od strani Bolgarov, ali je pa samostojna izjava. Na vprašanje: Kateri slov. umetniki vendar so izvolili ta pripravljali odbor, se ost lahko obrne in vpraša: kdo pa je klubu „Savi“ dal dovoljenje take uprašnja javno stavljati? Tako vprašanje je za prizadete skrajno žaljivo, saj se je opetovano vabilo na sestanke in seje so bile javne, zborovalo in volilo se je, kakor običajno, navzočih umetnikov je bilo vsaj toliko kot nezadovoljnih članov kluba „Save“. Na druga pojasnila ni poklican pripravljali odbor „Lade“, da odgovarja. Ker ni poštvalnosti, žilavosti in zanimanja za slov. „Lado“ in ker mi ni moč in volja sklicati še enkrat javni shod, naznanjam tem potem, da je moja mi od jugoslov. umet. zveze „Lade“ dana naloga končana in odklanjam vso odgovornost. Onim pa, ki se pritožujejo, da jim pripravljali odbor ne odgovarja, naj bo povedano, da je blagajna prazna, ker ni nikakih prispevkov.

Ferdo Vesel.

— **Avstrijsko društvo železniških uradnikov** priredi v soboto, dne 7. julija na restavracijskem vrtu južnega kolodvora v prid zdravilišča avstr. društva železniških uradnikov koncert, ki ga bo izvajala godba c. in kr. pehotnega polka št. 27. V slučaju neugodnega vremena se vrši

„Marija Saloma, prepovedujem ti, da bi plemič Bosia ščuvala na boj,“ se je oglašala gospa Kolovška. „Če je ta neznan vitez prave vere in jo pripoznava, ni treba, da bi se podajal v nevarnost ali celo izgubil svoje življenje, ker bi se ti rada zabavala.“

„Hvala vam za to posredovanje,“ je dejal Kristof in se globoko priklonil kolovski gospe. „Življenje mi ugaja in kar nič ne želim, da bi zapustil ta svet. Rad še počakam na smrt kolikor časa bo mogoče.“

„Naprej, Bosio,“ je zaklical vmes Adam Kolovski. „Ne poslušaj tega strahopetnega besedičarja in klavirteza in ne meni se za bedarije moje sestre. Naprej.“

Kristof je mirno in smehljaje se gledal družbo in obenem rekel gospe Kolovski:

„Sodeč po imenu, s katerim ste poklicali to mlado damo in po besedah poleg vas stoječega gospoda moram misliti, da ste vi gospa Kristina Kolovška, in mati Marije Salome in Adama Kolovškega.“

„Da, to sem jaz,“ je ponosno pritrdila gospa Kolovška, a ni vprašala niti od kod da jo pozna tuji vitez niti kdo da je.

koncert v salonu. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 60 h.

— **Zadruga gostilničarjev, kavarnarjev itd. v Ljubljani.** Posredovalnica za službe gostilničarjev, kavarnarjev itd. je v mesecu juniju posredovala v 50. slučajih. Službe so dobili vseh slojev v gostilniško in kavarnarsko stroko spadajoče službe iskajoči. Potrebne se se več kuhinjskih dekel, kuharic, sobarice, natakarice, itd. Za posle se posreduje zastonj, oni z dežele naj prilože znamko za odgovor.

— **Društvo delavodij za Ljubljano in okolice** ima prihodnje zborovanje, dne 7. t. m. ob 8. uri zvečer v hotelu „Union“. Vhod skozi vrt nasproti paviljonu za godbo. Gospodje tovariši store svojo dolžnost, ako se tega zborovanja polnoštevilno udeležite.

— **Fajmošter Plantarič v št. Lambertu pri Litlji** je velik razsajal na priznici. Pred kratkim je razbijal s svojo maziljeno roko in zmerjal one poštene očete, ki ne puste svojim sinovom v zapeljivo in hinavsko Marijino družbo. Naj se Plantarič nikar preveč ne trudi v svojem razbijanju in razsajanju, ker mu vse skupaj nič ne pomaga. Dasi grozi Plantarič s peklo in drugimi groznimi rečmi, se ljudje ne brigajo nič za njegove grožnje. Človek, ki na priznici imenuje svoje farane „šeme“, nima dosti zaupanja pri ljudeh in da si ga Plantarič s tem imenom ni pridobil, je več kot jasno za vsakega, le Plantariču je to nerazumljivo. Sčasoma mu bo že, kajti če jo bo Plantarič tako naprej vozil, kakor jo zdaj, ga kmalu pravi noben človek v št. Lambertu ne bo mogel pogledati drugače kot sovražnika.

— **Nesrečna hiša.** V soboto je udarila strela v hišo Franca Kalarja v Radohovi vasi pri Višnji gori. Hiša je pogorela do tal. Škode je 900 K, ki jo pa krije zavarovalnica z 800 K. V to hišo je strela tekoma par let udarila že štirikrat in jo vselej užgala. Dvakrat so ogenj pogasili pravočasno, pred dvema leti je pa pogorela popolnoma, kakor zdaj. Če je Kalar naprednjak, bodo klerikalci gotovo vedeli o kaki kazni božji!

— **Prodaja graščine.** V Novem mestu je bila v ponedeljek na dražbi prodana zaloška graščina, ki je bila dosedaj lastnina rodbine Belesnay. Graščino sta kupila dosedanj najemnik Jos. Kindler in Jos. Reiner z Dunaja za 496.640 K. K tej graščini spada tudi zgodovinski lukenjski grad, ki je bil prodan za 23.000 K.

— **Zapri je svojo trgovino** trgovec Anton Ogrin v Novem mestu. Glavni upnik je baje tврdka Mayer v Ljubljani.

— **Dobri plačniki.** Fajmošter Janez Zupančič v Šmihelu pri Žužemberku bi imel rad novo cerkev, zato berači zanj pri slovenskih kmetih. Samo 29.000 K bi rad, nič več nič manj. Da bi ljudje ne mislili, da dajo zastoj svoj denar, jim obljubuje, da jim vsakrvi dobra plačnika in sicer sv. Mihaela in sv. Anjo. Ta dva bosta plačala vse do zadnjega krajcarja in ne bosta ostala nič dolžna. Ker vemo, da je naše kmetstvo prebivalstvo že precej izmogneno od raznih darovanj zdaj cerkvam zdaj duhovnikom, priporočamo Janezu Zupančiču, naj se obrne rajši na „Ljudsko posojilnico“, ki rada posodi par tisočakov, četudi je stvar nekoliko riskirana. Sicer pa če sta sv. Mihael in sv. Ana tako dobra

tako znamenito in visoko gospe, ko sem mladi Kristini plem. Bertonji rešil življenje,“ je rekel Kristof polglasno, kakor bi govoril sam seboj. Napadalec je bilo nad dvajset. „Ah, zdaj vas poznam,“ je iznenadena zaklicala Kristina Kolovška. „Zdelo se mi je, da sam vas že videla. Vi ste Kristof Zlatopoljec.“

Bosio je zatrepetal na svojem konju in zgrabil svoj meč. „Kristof Zlatopoljec,“ je ponavljal Bosio in plaho je gledal na moža, ki se je tako mirno in skromno priklanjal Kolovski gospe. Z Bosiom vred so se nenavadnega sestanka s Kristofom Zlatopolcem prestrašili tudi vsi drugi vitezi, kar jih je bilo okrog Kolovške gospe in njene hčere. Prestrašili so se, ker so se vsi udeležili napada na zlatopoljski grad, ker so vsi pomagali razdejati grad, ker so bili vsi udeleženi pri oskrumih Judite Zlatopoljeve. Šele tretji dan je tekel od tega strašnega dogodka in že je stal pred njimi Kristof Zlatopoljec, osvrtnik svojega očeta in svoje sestre. Za trenotek je nastala tihota, potem je pa zaklicala Marija Saloma:

„Gospod vitez Zlatopoljec, ali prihajate naravnost iz Svete dežele ali pa ste že obiskali zlatopoljski grad.“

plačnika, se ni bati nobene izgube. V najnepričakovanejšem slučaju, da bi dolžnika ne plačevala točno svojih obrovov, se ju pa toži, saj dr. Šusteršič tako rad zasluži kak krajcar. Upamo, da bo Janez Zupančič uvaževal naš svet, ki gotovo prihaja iz blagohotnega srca.

— **Tridesetletnica nadzornikov** obhaja letos okrajni šolski nadzornik v Postojni gospod Ivan Tuma.

— **V postojnski okrajni šolski svet** sta bila pri okrajni učiteljski konferenci na Razdrtm dne 3. t. m. izvoljena skoraj soglasno dosedanja zastopnika gg. Dragotin Česnik, nadučitelj v Knežaku, in Anton Skala, nadučitelj v Vipavi.

— **Ogenj.** Danes teden je pogorel kozolec posestnika Ignacija Pavliča v Blagovici z vso deteljo in senom, ki je bilo v njem. Zgorela sta tudi dva voza. Škode je 2400 K. Zažgal je Sletni kočarjev sin Ivan Bergant, katerega je mati poslala po užgalice v prodajalno. Iz prodajalne grede je fant odprl sklatjico in jih pri Pavličevem kozolcu toliko časa prižgal, da je nastal ogenj.

— **Odhodnica.** Gosp. K. Sajovicu, bivšemu postajenačelniku hrastniškemu, sedanjemu prometnemu kontrolorju v Ljubljani, je priredil prejšnjo nedeljo „Strelski in kegljanski klub“ v Hrastniku v gostilni g. Roša odhodnico, katere se je udeležila večja odlična družba. Ker je odločenega za dopis le pičlo prostora, bodi omenjena le kaj malega in to zlasti govor poslanca g. Roša, ki se je spominjal nešteti zaslug g. Sajovice za narodnostno življenje v Hrastniku, zlasti tudi kot ustanovitelja in predsednika omenjenega kluba, omenil ga dalje kot najzvestejšega člana kluba, ki bi došel k društvenim zabavam čeravno bi kamenje deževalo, dalje kot prezbavljeno družabnika, kateremu ni nikdar pošla mera ljubkih kraških narodnih popevk, kot vzornega narodnjaka in prav tako vzornega uradnika itd. Omeniti je tudi govor nadučitelja g. Gnusa, ki je z vnesenimi besedami proslavil preblagorodno gospo soprogo odhajajočega kot vrlo narodno damo, ki vzgaja svojo mladino v strogo narodnem duhu. Hrastičanom ostane vrla rodbina v najprijetnejšem spominu.

— **Ustanovitev Sokola v Žalcu** je namestništvo v Gradcu vzelo v vednost.

— **Sadna razstava v Šoštanju** bo 6. in 7. oktobra. Takrat bo tudi sejem za sadje.

— **Slovensko trobojnico** na naš čast sv. Cirila in Metoda za današnji dan je prepovedal izobesiti slovenjegraški občinski zastop. To so plašljivci, ki se boje slovenskih barv.

— **Nesreča.** Maks Kozolec, posestnikov sin v Presladolju pri Brezicah je peljal voz poln trave samotez po nekem griču navzdol. Voz je drdral prenašlo, fant ga ni mogel zadržati, ampak padel in prišel z glavo pod kolesa ter bil vsled poškodbe na mestu mrtev.

— **Za načelnika krajnega šolskega sveta Ormož-okolica** je izvoljen veleposestnik v Pavlovcih, g. Josip Kralj.

— **Trem otrokom je življenje rešila** delavka Ana Forta, ko je šla v Selah pri Ptuj mimo neke hiše, iz katere se je valil dim. Odprla je zaklenjena vrata in našla v sobi tri otroke že skoraj v plamenu. Igrali so se z žveplenkami in zažgali. Forta je rešila otroke in pogasila ogenj.

— **Požar je uničil** hišo in gospodarsko poslopje Franca Zupana v Tolstem pri Laškem. Zgorel je tudi njegov 72letni oče Jernej, ki je hotel rešiti vole, a se je goreči strop vsul nanj. Zgorelo je poleg tega par volov. Škode je 6000 K, a Zupan ni bil nič zavarovan.

— **V Gornjegrajski koči na Menini** so se izvršile nekatere poprave. Pri koči se je napravila nova drvarnica. Tudi nove klopi in mize so se napravile v obližu koč in pred njo. Sedaj cvete na Menini planinski nagelj (Kohlröschen) in tudi ravš že kaže svoje rdeče cvete. Na Menini so že pastirji z ovčami in voli, ki se pasejo po sočnatih gorskih travnikih. Kdor hoče uživati krasen in obširen razgled in se razvedriti v prosti naravi, naj poleze sedaj na Menino. Žal mu ne bo! Gre se iz Gornjegra Grada, iz Bočne, z Vranskega, iz Tuhinjske doline. Povsod so pota dobro markirana. Želeži je, da letos tudi Ljubljana pridejo na kak izlet na Menino.

— **Mozirska koč.** Letos se slavi desetletnica, kar se je otvorila Mozirska koč na Goltéh, planini nad Mozirjem. V Mozirju se je sestavil ožji odbor, ki priredi v sporazumu s Savinsko podružnico „S. P. D.“ primerno slavnost meseca avgusta. Dohod k Mozirski koči ni težaven. Iz Mozirja je 3 ure hoda. Iz koč same je skozi okno krasen pogled po Sp. Savinski dolini, v Celje itd. Zelo informativen pa je pogled z Medved-

ni žal, ki gre v Mozirsko koč. Zlasti Celjanom bi bilo kaj ugodno peljati se do Mozirja in iti prenočevati v koč.

— **Nemška blamaža.** Turnarji v Slovenjem gradu so hoteli pred kratkim napraviti nekaj velikanskega, kar bi naj svetu pokazalo „nemški značaj“ Slovenjega Gradca. A od 100 hiš je bilo okrašenih z zastavami le 19, namesto več sto tujcev jih je pa prišlo le 22. Obhod po mestu je moral zaradi pomanjkanja „nemštva“ izostati. Režeži turnarji so zdaj grozovito poparjeni. Kako bi pa ne bili!

— **Nepotrebna svaritev.** Celjska „Vahtarica“ svari Nemce pred nakupovanjem Sienkiewiczovih del v nemški prestavi, ker je pisatelj ves dohodek nemških prevedenij naklonil poljskemu bojnemu zakladu. Po našem mnenju je ta svaritev čisto odveč. Nemci Sienkiewicza skoraj nič ne boro, ker ga ne prebavijo. Nemški možjani prebavijo le kake puhle frazerske romane, za kako resno branje pa Nemci niso, vsaj sedanji rod ne!

— **Na goriški gimnaziji** so končali včeraj šolsko leto. Izmed 86 odličnjakov je 40 Slovencev in izmed teh 7 v 8. šoli.

— **Ožgala se je** 18letna dekla Mosolo v Gorici, ko je pripravljala tvarino za čiščenje parketov in se ji je vnel terpentini. Dobila je hude opekline po obrazu, prsih, trebuhu in nogah. Prepeljali so jo takoj v bolnico.

— **Tulci prodirajo v slovenske dežele.** V Soški dolini pri Sv. Luciji na mostu sta prešla zopet dva mlina v tuje roke. Kam pridemo Slovenci, če pojde tako naprej?

— **Anarhistični napad v javnem vrtu na velikem trgu v Trstu.** Ko je bil predsončnim okoli 1/2 8. ure javni vrt na velikem trgu v Trstu poln ljudi, je naenkrat pod neko klopjo, na kateri so sedele 3 ženske, silno počilo. Vse je mislilo, da je eksplozirala bomba. V resnici je pa 12 letni Štefan Damijanovič djal pod dotično klop patrono in udaril po njej s kamenom. Štefana so redarji odvedli k očetu, kateremu so ga toplo priporočili. Nasledki tega priporočila niso izostali, da si bo fant zapomnil, kdaj je izvršil tak anarhistični napad.

— **Zastrupila se je** v Trstu 24letna Josipina Matevžič s karbolovo kislino. Prihiti zdravnik ji ni mogel nič več pomagati. Vzrok samomora: nesrečna ljubezen.

— **V usta se je ustrelil v Trstu** 24letni Vincencij Demarin. Ustrelil se je dvakrat. V brezupnem stanju so ga prenesli v bolnico, kjer so eno kroglo spravili iz njega.

— **Drago ljubimkovanje.** Neki tržaški gostilničar se je pred par dnevi seznanil s postarnejšo Dalmatinko. Ženska se mu je dopadla in zaljubljenec ji je predsončjem plačeval drage volje jedi in pijače. Ob 11. uri ponoči sta se nato na nekem vrtu dobro imela. Gostilničar je bil ves presrečen vsled zapeljivih pogledov Dalmatinkinih. Ker je pa mož — pri 50 letih že — precej pil, premagal ga je alkohol, da je zaspal poleg ljubeznive Dalmatinke. Ko se je zbudil, je ta izginila, z njo pa dva bankovca po 100 K.

— **Podpis novih pogodb.** Danes je bilo na Dunaju podpisana nova pogodba med vladjo, dalmatinskimi parobrodskimi društvi in avstrijskim Lloydom. Ravno tako je bila danes podpisana pogodba med parobrodniki ter Jadransko in dalmatinskimi bankami.

— **Zabranjena glagolska maša.** V Spljetu je bila doslej vsako leto na praznik sv. Cirila in Metoda slovesna glagolska maša. Letos pa je škofijska kurija prepovedala to mašo. Radi tega vlada med prebivalstvom veliko ogorčenje.

— **Shod potovalnih učiteljev.** Potovalni učitelji in strokovni poljedelci iz Kranjske, Štajerske, Koroške, Istre in Dalmacije bodo imeli 6. julija skupen shod v Zadru. Na shodu se bo razpravljalo o narodno gospodarskih vprašanjih. Sestanek v Zadru ima tudi ta namen, da se potovalni učitelji med sabo spoznajo. Po shodu bodo udeleženci skupno v naučne svrhe prepotovali Istro, Dalmacijo, Bosno in Hercegovino.

— **Jezuiti pri Sv. Petru v Šumi.** Italijanski listi javljajo, da se jezuitje pogajajo glede nakupa bivšega samostana v Sv. Petru v Šumi. Dosedanja pogajanja niso bila uspešna, ker je lastnik Georgis zahteval previsoko kupnino. Samostan v Sv. Petru je odpravil cesar Jožef II. Črni gavrani, ki jih je cesar Jožef prepodil, se zopet vračajo v deželo! Zlostno znamenje časa! Alise vračamo zopet v srednji vek?!

— **Preselitve pisarne.** Pisarna tukajšnjega glavnega zastopništva c. kr. priv. občne zavarovalnice Assicurazioni Generali v Trstu se je preselila danes iz hiše V. Seunigovih dedičev, Gradišče št. 4, v kateri se je nahajala nad 60 let, v lastno hišo, ki jo je družba kupila pred kratkim od

trgu, in sicer v prvo nadstropje. V to svrhu se je poslopje primerno adaptiralo.

— **Denarnico pozabil.** V ponedeljek dopoldne je prevaževalec blaga J. Klemenčič pozabil pri blagajni za oddajo blaga na južnem kolodvoru denarnico, v kateri je imel 60—80 K denarja in nekaj železniških avis. Ko je denar pogrešil, je šel takoj vprašati nekega hlapca, ki je bil tudi takrat pri blagajni, če je koga videl, da bi bil našel denarnico. Hlapec je takoj povedal, da jo je on našel, a ko je peljal blago po Metelkovih ulicah, je prišel za njim neki kolesar, ki je rekel, da je izgubil navedeno denarnico, nakar mu jo je takoj dal. Hlapec pa, kakor kažejo vsi znaki, denarnice ni oddal kolesarju, marveč si jo je pridržal sam. Ker so vsi njegovi izgovori v protislovju, ga je policija dejala pod ključ.

— **Hraniliščno knjižico je ukradel** 19letni Ivan Luštrek svoji materi Tereziji Luštrekovi iz Goričanov št. 70. Ker si sam ni upal denarja v „Ljudski posojilnici“ vzdigati, je naprosil za to mestnega zidarja Franceta Lenca in mu obljubil za pot 20 kron. Ker se je Lencu zdela stvar sumljiva, jo je ovdal policiji, ki je Luštreka prišla in je zločin priznal. Luštrekova je imela v hranilnici še 400 K. Aretovanec prizna, da je tudi dne 29. sušca dvignil s pomočjo nekega hlapca z isto knjižico 250 K in mu dal za trud 10 K.

— **Nesreča.** Včeraj je prišel na Rudolfovo kolodvoru pod stroj železniški uslužbenec Hribar, kateremu je ta odtrgal obe roki in ga tudi na glavi močno poškodoval. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

— **Tatvina.** Danes je bilo na Radeckega cesti iz nekega hleva ukradene Jožefu Grebenču za 36 K obleke, hlapcu Ludoviku Inglicu pa za 65 K.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpeljal z južnega kolodvora v Ameriko 20 Hrvatov in 15 Slovencev. V Slavonijo je šlo 70 šumarjev, v Heb pa 25 Hrvatov.

— **Izgubljene in najdene reči.** Neka dama je izgubila zlat prstan z malim briljantom, vreden 8 K. — Ga. Ema Schullerjeva je izgubila zlato žensko uro z verižico. — G. Karel Čadež je našel očala. — Mestni delavec Jožef Rihar je našel zlat medaljonek z dvema slikama. — Dijak Rihard Koechler je našel zlato verižico. — Gimnazijec Stanko Bežljaj je našel srebrno žepno uro. Vse reči se dobe na magistratu. — Našla se je žepna ura z verižico v Zvezdarskih ulicah. Lastnik jo dobi pri g. Borhu v justični palači. — Damska ura je bila najdena v Frančiškanski ulici. Dobi se pri g. Zupan v Škofjih ulicah št. 15.

— **„Ljubljanska društvena godba“** priredi danes zvečer v hotelu „Lloyd“ velik koncert. Začetek ob polu 8. uri. Vstopnina 40 vin.

— **Jugoslovanske vesti.** — Belgradski dijaki v Zagrebu. V nedeljo je dospelo v Zagreb 32 abiturientov belgradske gimnazije pod vodstvom profesorjev Dimića in Kalika. V spremstvu hrv. dijakov so si ogledali razne učne in prosvetne zavode. V prostorih „Hrvatskega sokola“ jih je pozdravil podstarosta „Zveze hrv. sokolskih društev“ Cezar Akačić. Zvečer je priredila napredna hrv. omladina srbskim gostom komers v hotelu „Imperijal“. Za zabavo je skrbelo srbsko akad. pevsko društvo „Balkan“. Po komersu so združeni hrvatski in srbski dijaki priredili spontano ovacijo vodji hrv. napredne stranke dr. Lorkoviću pred njegovim stanovanjem. — Srbska himna. Belgradska Politika“ javlja, da je srbsko naučno ministrstvo, vkljub temu, da je pesnik Aleksa Šantić pesem, ki je bila določena za srbsko narodno himno, odtegnil, vendarle sklenilo, da se ta pesem uradno proglasi za himno, dasi se je o njej zelo nepovoljno izrazilo vse srbsko časopisje. Kakor znano, se je za kompozicijo te himne razpisal konkurz, ki je potekel meseca junija t. l. Kakor ve „Politika“ povedati se je tega konkurza udeležilo 12 srbskih, hrvatskih in slovenskih skladateljev. Imena teh skladateljev se v kratkem objavijo. Obenem se razglase tudi imena onih skladateljev, ki so dobili določene nagrade.

* **Najnovejše novice.** Milijonarka, Barbara Krupp, druga hči umrlega velikega industrijalca in lastnika tovarne za topove v Esnu, se je zaročila z asesorjem baronom Wilmovskim, sinom novoimenovanega višjega sodnijskega predsednika za Saksonsko.

— Obsodba upornih mornarjev. Pomorsko sodišče v Parizu je obsodilo 13 podčastnikov in mornarjev s torpedovke 250, ki so se na neki vaji uprli in ladjo v Bonifaču na Korsiki zapustili, v ječo od 6 mesecev do 4 let.

— **Prijet anarhist.** V Kalta-

ki je pri izgrelih rudokopov ranil nekega orožnika. Množica je hotela Frontija osvoboditi, vsled česar so bili orožniki prisiljeni streljati. Ranjenih je bilo 7 oseb.

— Oduševljeni delavci. Graditelji v Norinbergu in Furtu so sklenili na shodu v Norinbergu odpustiti iz službe 4000 organiziranih zidarjev in drugih delavcev.

— Društvo za sežiganje mrličev. Eksekutivni odbor tega društva se pod vodstvom poslancev Hofmann-Wellenhofa, Doberniga, Beulera in Spindlerja predstavil naučnemu ministru Marchetu, pravosodnemu ministru Kleinu in ministru notranjih zadev Bienenrthu ter jih prosil, da bi pospeševali zadevo fukultativnega sežiganja mrličev. Deputacija je dobila vtisk, da sedanje ministrstvo ni naspotno društvenim načelom in da bo morda skoro mogoče, ustanoviti prvi krematorij na Avstrijskem.

— Zločin v sodnijskem poslopju. Sodišče v Parizu je obsojilo nekega hudočelca z imenom Nero na petletno ječo. V zapor sta ga peljala dva vojaka. Na hodniku jih je srečala Nerova ljubica, ki mu je skrivaj izročila dolg nož. Nero je planil z nožem na vojaka in težko ranil enega in zbežal. Vendar se je pa posrečilo drugemu vojaku ujeti zločinca in njegovo ljubico.

— Pohotni umor. V moravski Krumavi so našli 23letno Rozo Slabansky, hčerko tamkajšnjega gozdarja, umorjeno v gozdu. Preiskava je dognala, da je bil na dekletu, predno je bila umorjena, izvršen nprastven zločin.

* **Velikanski požar v Hamburgu.** Največja hamburgska cerkev, cerkev sv. Mihaela je predvčerajšnjim pogorela do tal. 131 metrov visok prekrasen zvonik se je zrušil, ogenj pa je planil pri tem na sosednje hiše, ki so bile v kratkem njegov plen, katerega mu ni bilo mogoče več iztrgati. Ogenj je nastal na ta način, da se je pri popraviljenju zvonika prevrnila svetilka z oljem in se razbila. Olje se je vžgalo in ogenj se je vsled hude sape razširil takoj po vsem zvoniku. Dasi so takoj prihiteli vse hamburške požarne brambe na pomoč, vendar je bilo sprva vse brezuspešno. Vedno večji plameni so švigali iz zvonika, objeli cerkev in nista minili dve uri, ko se je zrušil zvonik ter cerkven strop. Cerkev je pogorela do obzidja. Zgorle je veliki altar in znamenita altarna slika, zgorle so pa tudi slavna hamburgska rojna znamenja, zastave nekdanjega hamburgskega meščanskega vojaštva. Ogenj je divjal v treh bližnjih ulicah. Zgorelo je med drugim velikansko skladišče blaga tvrdke Braun. Ogenj so mogli omejiti šele v 4 urah. Pogorelo je vsega skupaj 40 hiš, mnogih jih je pa silno poškodovanih. Okode znaša več milijonov. Koliko ljudi je ponesrečilo, še ni natančno dognano. Gotovo je, da je našel smrt v ognju požarni telegrafist, ki je imel službo na zvoniku, dalje 2 mehanika, ki sta uro popravljala ter neki urar. Zgorle je med drugim tudi cerkvenik. Vseh oseb se pogreša do 20, mnogo jih je pa ranjenih in ožganih, zlasti ognjegasev. Ko so ljudje videli strahovit požar, ki jim je uničil vse imetje, so bili vsi zbegani in niso vedeli, kaj počno. Tako so nekateri varovali macke in kanarčke kot svojo največjo vrednost, dočim so vrednostno papirje metali proč. — Cerkev sv. Mihaela je bila prvič sezidana 1661. leta 1750. je udarila strela vanjo in jo upepelila. Sedanja cerkev so zidali nato od 1751. do 1762. leta. Bila je dolga 70, široka pa 52 metrov in je imela podobi križa. Ker leži na najvišjem kraju mesta, se je njen stolp videl daleč na okrog. Sploh pa hamburgske glavne cerkve nimajo sreče. Stolpa katarinske in jakobske cerkve je uničila strela in požar, cerkvi sv. Petra in Nikolaja sta pa leta 1842. pogoreli.

* **Zanimiv prizor v tunelu.** Neka mlada devotka se je peljala z železnice. Njej nasproti je sedel mrk človek s črno brado in dekleta večkrat pogledal z ostrim pogledom. Približal se je tunel. Dekle je bilo v strahu pred tujcem — peljala sta se namreč sama v vozu — in ko sta prišla v temo, smuknila je z rokama brž v žep. A kako se prestraši, ko najde v žepu tujo roko, ki je njeno močno stisnila in jo držala stisnjeno. Vsa preplašena si dekle ni upala ziniti besedice. Tunela je bilo naposled konec. Kako se je pa dekle še le prestrašilo, ko je zdaj videlo, da je dejalo roko v žep sopotnika, ki se je istotako bal za svoje premoženje in misleč, da ga misli dekle okraati, trdno držal njeno roko v žepu. Oba „tatova“ sta se dalje vozila kot najboljša prijatelja.

* **Kraljevi pruski, cesarski nemški častniki.** Skoraj neverjetna vest prihaja iz Metz na Nemškem. Pred tamošnjim vojaškim nadsodiščem se je moral neki poddesetnik zagovarjati radi strahopetnosti. Način kako je prišlo do obtožbe radi gori-

imenovanega zločina, je pač neverjeten. Trije častniki, kateri so se ga priložilo cesarjevega rojstnega dneva dobro napili in nasrkali so, na povratku proti domu, srečali nekaj civilistov, ki so bili v spremstvu svojih žena. Neki častnik je takoj zakričal „civilistovi ženi!“ „Pridi sem k...a; jaz te hočem...!“ Na to je seveda sledila rabuka, kajti civilistom ni bilo po všeči tako povabilo, in pričeli so častnika pretepati. Dva druga častnika sta jo pa kar popihala. Od civilistov dobro našeskan častnik se je pa pri tem poslužil staro-nemško-častniške navade, potegnil je namreč svojo „bridko“ sabljo, hoteč civiliste posekati. Civilisti pa se tudi niso pustili ugnati v kozji rog, pa so častnika razorožili, ter mu dali za slovo še nekoliko zausnic. Neki nalice mesta došli poddesetnik, ko je uvidel premoč civilistov, je tekel po patrolo, katera je potem pretepačje razpršila. Radi tega pa, ker poddesetnik ni častniku takoj pomagal, ga je vojno sodišče procesiralo radi strahopetnosti. Po mnenju vojnega sodišča bi moral poddesetnik častniku pomagati. Vojno sodišče pa je voaka oprostilo, kajti njegov poveljnik mu je dal najboljšo spričevalo. To pa vrhovnemu vojnemu sodišču ni bilo po volji, — izvedla je novo razpravo, ter vojaka obsodila v 4tedenski zapor, obenem je pa tudi izjavila, da je častnik se posluževal silobrana in čeravno je rabil častnik omenjene psovke, vendar niso imeli civilisti pravice tako surovo nastopati. Kaj bi človek k taki razsodbi rekel? Če je nemški častnik še bolj surov in aroganten, ter če še bolj netaktno napada mirne meščanske žene ali sploh civiliste, se mu od vojnega sodišča ni treba bati zasledovanja, kajti tudi tega poročnika je sodišče oprostilo, odstopilo je pa celo zadevo civilnemu sodišču, katero bode civiliste sodilo radi pretepanja in telesne poškodbe.

* **Samostani v Belgiji.** Množitev samostanov v Belgiji je res prava nesreča za ubogi že itak izcerpani belgijski narod. Mrtva roka raztega svoje člene kako hobotnica in kamor ta poseže zapusti neizbrisljive znake svojega izsesavanja na ubogem pozemljanu. V letu 1846 je bilo v Belgiji 779 samostanov, a leta 1900 pa že 2501! Število nun in menihov v letu 1846 je znašalo 1168, a do leta 1900 je naraslo na 37,905; v temu številu pa niso zapopadene iste mase nun in menihov, ki so se izselili iz Francoskega, ter se umaknili novim uvednim in proti redovništvu naperjenim postavam. Med letom 1903 ni bilo tedna, v katerim bi častniki ne poročali o ustanovitvi oziroma prieljenju novega reda. Yves Guyot je cenil samostansko premoženje na 104 milijarde frankov. V teh velikanskih številkah pa ni zapopadeno isto premoženje, ki je sicer last samostanov a iz političnih ozirov prepisano na ime kakšnega drugega posvetnjaka. Tudi posestvo iz Francije došlih redovnikov ni v tem številu zapodeno. Če se preračuna vrednost premoženja ki se nahaja v mrtvi roki, znaša to približno tri milijarde frankov. Kutarji, zanašajoč se na ogromne kapitale, so pričeli konkurirati na različnem obrtnem polju. Prizadajali so, da so v različnih podjetjih znižali plače delavcem tako na primer v pivovar nah v pekarnah, in celo šolstvo so tako naskočili, da dandanes ni mogoče, da bi za učiteljico izprašana ženska dobila učiteljsko službo, kajti vse šole so v rokah šolskih sester in drugih redovnic ali redovnikov. Klerikalna državna uprava je tudi pustila kutarjem skoraj do malega vse norišnice. V Belgiji je 15,000 neumnih a od teh je 13,000 v oskrbi redovnikov, država pa jim za to plačuje celih 6 milijonov frankov letnega prispevka. Kako pa redovniki s temi nesrečnimi postopajo, se ne da popisati; pretepanje post in stroge kazni so na dnevnem redu a pri vsaki najmanjši nepriliki pa poje bič in palica. Delo, katero morajo opravljati ti nesrečneži, prinaša samostanom 25 milijonov frankov na leto. Vidi se torej iz tega, na kak način zna kutar izkoriščati človeštvo, a vkljub temu še vedno jadicujejo o revščini in nesebičnosti. Iz spovednic in s prižnice kričijo v svet in cerkev sama na sebi pa jim ponuja dosti reklame, s katero potem slepijo nezavedno človeštvo. Lov na testamente jim je najljubši posel, katerega so že popolnoma upeljali. Kjer najdejo kako sposobno devico ali devičarja, takoj ga pričnejo pripravljati na pot v nebesa s tem, da ga prigo varjajo, dajim zapusti primerno svotico, katera potem roma v nikdar ne nasičeno bisago mrtve roke. Da ob takem velikanskem navalu črnuharjev ne more biti dežela srečna, je samo ob sebi umevno, kajti maziljenci se trudijo in skrbijo, da ostane ljudstvo nevedno, zabranjujejo jim pot do napredka, kajti znano jim je, da z napredkom gine njih slava in veljava. Zaradi tega so pa sovražniki omike, kakor tudi naprednega sloja.

* **Bestialna grozodejstva nemškega učitelja.** Nemški listi poročajo vedno, kako surovi in divji ljudje

smo Slovani, če le tuintam naši fantje pokažejo korajžjo. Kaka bestialnost pa vlada med Nemci, naj svedoči sledeči slučaj, ki se je dogodil v bavarskem mestecu Dürnberg. Ondotni učitelj, 27letni Adolf Müller, je 7letno šolsko deklico Iro Wunschelmeyer najprej posilil, potem pa ubil s kladivom. Obdukcija je dokazala, da je ravnal Müller s svojo žrtvijo skrajno divjaško in grozovito. Seveda Müller vse taji, a dokazov je toliko za njegovo krveločno dejanje, da mu ne bo pomagala nobena tajitev. To poročajte, nemški listi, ki tako radi pišete o krvi in krvavih dogodkih.

* **Rigo, bivši ljubimec princezinje Chimay živi.** Rigo, znani ciganski goslar in bivši mož princezinje Chimay, je čital v New-Yorku svoj lastni pripisani mu nekrolog, kateri je izšel pred dvema tedni v nekem draždanskem listu. Razen tega je dobil iz Evrope tudi dve brzojavki, kateri se nanašata na njegovo smrt. S prvo brzojavko povprašuje njegova mati, je li vest o njegovi smrti resnična, z drugo je pa došlo 100 dol. za cvetlice, katere naj se polože na njegov grob. Vsled teh brzojavk se je blagočutni Rigo tako razburil, da ni mogel dirigirati svoje kapele pri Heumanu. Druga brzojavka je prišla namreč — čujte in strmite — od princezinje Chimay, katera živi sedaj s svojim oskrbnikom, kateri nadomešča Riga. Ona je brezdvomno čitala tudi naznanilo o Rigovi smrti in tako se je gotovo pričela kesati in spominjati na sladke urice, katere je prebila z Jancijem. Rigo je prišel nedavno s svojo kapelo v Ameriko in pričel najprej z variété, kar se mu pa ni posrečilo. Potem je igral pri Pabstu na 125. ulici in sedaj igra v Heumanovem kazinu. Pred par tedni je skušala princezinja Chimay Riga zopet dobiti nazaj, toda on ji je naznanil, naj ostane le pri svojem oskrbniku, katerega ji privoši. Rigo še ne ve, naj li poslanih mu 100 dol. podari kakih bolnic ali pa pošlje nazaj, kajti sedaj je za trdno sklenil, da bode „še nalašč“ živel.

* **Roman cvetličarice.** Pred Vilo „Therapia“ na Francoskem prodaja cvetlice neka starka. Ta starka je bila svoje dni sloveča lepota in žena enega izmed najbogatejših ruskih knezov. Še danes jo ljudje splošno imenujejo „princezino“ ali „knjeginjo“. Kot dekle se je zvala Sofija Verdice in je bila doma v vasi Cassetu. Njen oče je bil ubog talec, ki je imel sedem otrok. Ker je bil glad vsakdanji gost v hiši, je morala 17letna Sofija dan za dnevom hoditi v bližnji Vichy in prodajati cvetice. V Vichyju jo je spoznal knez Slavnirov, krilni adjutant ruskega carja. Knez se je zaljubil v lepo dekle in Sofiji se je posrečilo doseči, da jo je vzel za ženo. Dve leti nato je bila Sofija ena izmed najbolj slovečih lepotic na carskem dvoru v Petrogradu. Toda njena sreča ni trajala dolgo; knez Slavnirov je namreč nekega dne presenetil svojo ženo v objemu svojega nečaka častnika Ladislava Kostjeva. V svojem srdu je knez, ki je bil silno močan mož, zgrabil nezvesto svojo ženo in njenega ljubimca ter oba vrgel skozi okno. Kostjev je obležal mrtev na tlaku, Sofija je sicer utekla smrti, a si je zlomila obe nogi. Knez se je dal nato ločiti od Sofije in bivša knjeginja je dobila ukaz, da mora tekom 24 ur zapustiti Rusijo. Sofija se je vrnila na Francosko in bivala v Parizu. Ker ni imela nobenih sredstev, je padala vedno globlje in je prišla čisto v konflikt celo z nprastveno policijo. Sedaj pa prodaja bivša knjeginja kakor v svoji mladosti cvetlice na trgu v Vichy.

* **Tajinstveni zločini na Angleškem.** Angleški sodniki so zelo prizanesljivi napram zločincem iz bolj-ših krogov. Tako je bil pretečeni teden pred londonskim sodiščem zelo eleganten gospod, ki je bil obsojen zaradi tatvine. Imena mu ni bilo treba povedati, ker so njegovi sorodniki v visokih državnih službah. Pred nekaterimi leti je bila tudi taka razprava proti odličnemu gospodu. Imenoval se je z napačnim imenom. Ko je sodni dvor med razpravo izvedel, da je član zelo ugledne rodbine, je takoj razpravo prekinil ter vse poslušalce odpravil iz dvorane. Potem je bil obsojen v večletno ječo, ne da bi se bilo kdaj o tem izvedelo v javnosti. Istotako je prišla pred razpravo neka gospa, ki je imela čez obraz zelo gost pajčolan. V častniških poročilih se je imenovala le „gospa s črnim pajčolanom“, a kdo je bila, o tem ni razen predsednika izvedela živa duša.

* **Razstava kož, krzna, perja itd. v Petrogradu.** Meseca decembra se otvori v Petrogradu pod protektoratom princezinje Evgenije Oldenburške razstava izdelkov kožarske obrti, krzna, kož vsake vrste, preprog, suknja, platna in perja. Na razstavo se sprejemajo tudi vsi motori, stroji in orodja, ki se rabijo pri tej stroki industrije. Nagrade so: častne diplome, velika in mala zlata kolajna z diploma ter srebrne in bronaste ko-

lajne. Avstro-Ogrska bo zastopana v posebnem oddelku. Zastopnik za Avstro-Ogrsko je Artur Gobiet v Pragi (Karlin).

* **Srbi v Banatu** se jako slabo množe. Pred 200 leti jih je bilo na 300.000, a danes jih je komaj 400.000. Veliki Bečkerek je štel do leta 1870 nad 12.000 Srbov, danes jih je samo še 8000, dočim se je drugo prebivalstvo pomnožilo za dve tretjini. Najbolje si stoje Srbi v Vel. Kikindi, kjer jih je tri petine vsakega prebivalstva.

* **Dokladi dvoboj za ljubčka.** V Chicagi sta se dvobojevali Milka Pribičič in Merle — po imenu ali Hrvatice ali Slovenke — s samokresi, da se odloči, kateri naj ostane ljubček Peter Zoričič. Pribičič je zadala Merli lahko telesno poškodbo. Hujše posledice so zabranile prisotne osebe. Gospica Pribičič, ki je sedaj zaprta, je stara 28 let, dočim ima njena nasprotnica 18 let.

* **Dvojni umor.** Na otoku Siciliji je prišel k nekemu 75letnemu župniku 33letni kmet Serotani in prosil jedi. Ko jih je dobil in že precej pojedel, začel je vpiti, da je otrovan. Prihletel je župnik k njemu, a Serotani se je navalil nanj in ga z nožem obdeloval, da je kmalu izdihnil. Tudi 13letnega župnikovega nečaka je umoril. Pri sodišču je Serotani izjavil, da ne ve, zakaj je storil omenjena čina.

* **V posnemanje.** Najvišji sodni dvor v New Yorku je izdal razsodbo, v kateri se vsem nunam prepoveduje učiti v javnih šolah, ker se hlinijo, delajo svete in si iščejo samo privržencev s svojim poukom.

* **Jezik mu je odgriznila.** Stolar Castaldi v Livornu na Laškem je imel bolno ženo, katero je prišel obiskat. Ko je bilo ženi ravno zelo hudo, jo je mož hotel poljubiti na usta. Ta pa mu je zgrabila z zobmi za jezik in mu ga odgriznila, da se je nezavesten zgrudil na tla.

* **Višina milijona forintov.** Nedavno je nekdo rešil vprašanje, kako visok je stolpec, ki je sestavljen iz petakov, ki dajo milijon goldinarjev. Sto petakov trdo stisnjenih je visokih 2 cm. Ker ima milijon goldinarjev 200.000 petakov, imajo ti položeni drug na drugega višočine 40 metrov.

* **Tri lastnosti žene.** Neki angleški list zaznamuje tri stvari, katerim mora biti žena podobna, a se mora vendar od njih razlikovati. Biti mora podobna polžu, ki vedno čuva svojo hišo, vendar ne sme kakor polž vsega nositi na sebi, kar ima. Žena mora biti silna odmevu, ki ne govori, ampak samo takrat, kadar ga drugi provzročijo; vendar ne sme imeti kot odmev zadnje besede. Končno mora biti žena podobna mestni uri, ki gre točno in pravilno, vendar tako, da jo čuje celo mesto in vse ulice. Po našem mnenju so nekoliko prestroge te zahteve in si upamo precej dvomiti, da bi dobili ženo, ki bi imela imenovane lastnosti.

* **Počaščeni medicinci.** Pri seji občinskega sveta v Hagenu je župan nasvetoval, naj se tri ceste v Althagen uimenujejo po slovečih medicincih Koch, Behring in Röntgen, češ, da bodo učenjaki s tem nenavadno počaščeni. Pravočasno pa je povedal odbornik Buschhaus, da vse tri imenovane ceste vodijo na — pokopališče.

* **Koliko je vredna ženska čast?** V Strahonu na Irskem je starejši moški prišel v neko prodajalno in tam poljubil prodajalko. Ta je kriknila, on jo je pa poljubil še enkrat. Dekle je drzneža tožila in sodišče ga je obsodilo na 2500 kron odškodnine, da tako zaščiti dekličino čast.

* **Ljubavna drama.** V Solnogradu so našli mrtvo gostilničarko Anzinger. Umril jo je gorski vodnik Lamprecht, ki je imel preje z njo ljubavno razmerje, katero je Anzinger pred kratkim pretrgala. Ko je v soboto prišel Lamprecht k svoji ljubici in zahteval od nje denarja ter ga ni dobil, zabodel jo je dvakrat, enkrat naravnost v srce. Morilec se je skušal še sam usmrtiti in se težko ranil. Našli so ga v nekem grmovju.

Književnost.

— H. Петровский: Первые годы деятельности В. Копитара. (Первые годы дееятельности В. Копитаря.) Казань. 1906. — To je naslov debele 757 strani velike osmerke obsežajoče monografije, ki jo je spisal mladi ruski učenjak, gospod Nestor Memnonovič Petrovskij, docent na vseučilišču v Kazani. Petrovskij je študiral tudi v Ljubljani dve leti v počitnicah vire v muzejski in licejski knjižnici za svoje znanstveno delo o našem Kopitarju, velikem slavistu. Knjiga je zelo važen donek se zgodovini slovenske filologije. Dozdeva se nam kakor velik obsekan granitni kamen za Kopitarjev spomenik. Prof. Petrovskij je storil veliko uslugo ne samo ruski književnosti ampak tudi slovenski. V učenem

svetu vzbudi monumentalno delo gotovo posebno pozornost. V „Slovenskem Narodu“ bodi zabilježena ta književna novost zato, da izvedo najširše mase, kako razumeva ruski učenjak Petrovskij slovensko vzajemnost. —

— **Ruski prof. P. Zabolotskij** je objavil v nekem uglednem ruskem žurnalu več ocen in poročil iz nove slovenske literature. Tako pohvalno ocenja „Rusko antologijo“, katero sta sestavila in uredila Vesel in Aškerc in jo je bil izdal Gabršček v Gorici, potem poroča o dr. Prijatelja lepih prevodih Čehovih novel („Momenti“ L. Schwentner v Ljubljani) ter govori o najnovejših prevodih iz ruske poezije, ki jih objavlja Lenard, urednik „Piščalke“ za abstinence. To je veselo znamenje, da se Rusi tudi sredi domačih homatij pečajo s kulturnimi trudi drugih Slovanov, posebno nas Slovencev.

A. Aškerc.

— **„Ljubljanski Zvon“.** Vsebinska julijskega zvezka: 1. Jos. Stritar: Kako je bilo. 2. Dr. Ivan Tavčar: Izza kongresa. 3. Vojeslav Molè-Spitignjev: Melanholija. 4. Dr. Jos. Tominšek: Jos. Stritar. 5. Roman Romanov: Poljanki. 6. Ivan Cankar: Poslednji dnevi Štefana Poljanca. 7. C. Golar: Noč je gorela. 8. Vladimir: Bele grudi. 9. Dr. Ivan Prijatelj: Perspektive. 10. Vladimir: Morana. 11. Dr. Ivo Šorli: Romantiki življenja. 12. C. Golar: Bela je lilijska. 13. Dr. Fran Derganc: Janez Trdina. 14. A. Gradnik: Ali so v oknu lilije zvenele. 15. Oton Zupančič: Vesela pomladnja epistola. 16. C. Golar: Romanca o poletju. 17. Fr. Strnad: Stroj. 18. Petruška: Sonet. 19. A. Gradnik: Oj te koravde rdeče. 20. Književne novosti. Dr. Karel Verstovšek: Spomini. Spisal dr. Josip Vošnjak. — Dr. Ivan Prijatelj: Minka Govekarjeva: Ruska moderna. — „Talijska“. 21. Splošni pregled. Fran Selak. — Vilharjev spomenik. — Tehniški slovar. — Druga jugoslovanska umetniška razstava v Sofiji. — Strossmayerjev koležar. — Henrik Hart. — Tiskovne hibe.

— **„Zvonček“.** 7. številka ima tole vsebino: 1. Oblaček. E. Gangl. Pesem. 2. Očetov list. Ivo Trošt. Povest. 3. Poletje. Lad. Ogorek. Opis s štirimi podobami. 4. Petje jo je ozdravilo. Andrej Rapč. Povest. 5. Igrišče. I. B. Zabavni spis s podobami. 6. Lovec Blaž. Borisov. Povest. 7. V sladkih sanjah. Podoba v barvotisku. 8. Kroparska tožba. Juraj Pangrac. Povest. 9. Pouk in zabava. Zastavica v podobah. Fr. Rojec. — Starost živali. — Ljudje, ki vedo zemljo. — Sveži kruh. — Kaj vzmore pridnost. — Živali, ki ne pijejo. — Dobiček perutinarstva. — Drage živali. — Kako dolgo živi človek. — Čebelarstvo. — Rešitev. — Angel varuh. Vinko Krek. Uglasbena pesem. — Poletni izprehod. Podoba.

— **„Slovenski Sokol“** ima v št. 6 naslednjo vsebino: 1. Sokolska gesla. 2. Vzor pravil sokolskega društva. 3. Sokolska slavnost v Brežicah. 4. Vestnik slov. sokolstva. 5. Razno-terosti.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Pastirja pretepel. France Vadnov, posestnik v Križu, je pastirja Miho Malijo z roko tako po glavi klofnil, da se je zgrudil na tla, in še na tleh ležečega z obuto nogo suval ter mu zlomil desno ključnico. Vadnov se zagovarja, da je fanta pretepel, ker ni pazil na krave. Obsojen je bil na 6 tednov ječe.

Cigarete jemal. Jakob Požlep je bil delavec v tobačni tovarni v Ljubljani. Imel je svoj posel pri skladanju cigaret v zaboj. Tu se mu je nudila prilika, da je izmaknil več škateelj cigaret in jih po gostilnah razpečeval. Zagovarja se da ga je k temu napotila revščina. Požlep je na dan zaslužil 3 K 90 h. Obsojen je bil na 6 tedno težke ječe.

Listnico z denarjem si je obdržal. Pavel Milanko, miner v Koritnici, je dne 28. velikega travna t. l. popoldne v veži gostilne Antona Lutzarja v Dolenji vasi pobral in si prisvojil listnico z vsebino 112 K 60 h, ki jo je malo prej izgubila Jera Jemc. Ta se je nemudoma vrnila s prepričanjem, da ni denar drugod izgubila kakor v gostilni. Vendar ji obdolženec ni hotel vrniti najdene listine. Obsojen je bil na 2 meseca težke ječe.

Okna sta pobila. Tovarniška delavca Peter Bozetto in Janez Merhant sta metala v noči na 28. velikega travna kamenje v okna Lajovičeve gostilne iz jeze, ker ni hotela domača hčerka Petru Bozettu po policijski uri odpreti vežnih duri in mu dati 4 steklenice piva. Bozetto je bil obsojen na 3. Merhant pa na 2 meseca težke ječe.

Zelnatih sajenk je naraval pod Sitarjevim kozolcem France Brodnik, hlapec pri Mariji Peršin, posestnici v Stražišah. France Sitar pravi, da je bilo rjemu vzeti kakih 3000 sajenk, kakih tisoč pa pohojenih. Pa tudi Jakob Šeme trdi, da mu je bilo poruanih tisoč sajenk. Marija Peršin, ki je s svojo hčerjo vzete sajenke doma posadila, je dobro vedela, da jih je hlapec Brodnik izmaknil. Obsojena je bila na 3 tedne, njena hči Marjeta na 5 dni in hlapec Brodnik na 14 dni zapora.

Ssekiro grozil Juri Dacar iz Naklega in Janez Bohinjo skupaj delala pri Rantu v Bistrici. Ker se Bohinje rad vika v reči, ki ga nič ne brigajo in se je tudi z Dacarjem norčeval, polotila se je tega jez in sklenil je Bohinjo prestrašiti. Ko je Bohinjo na vrtu 13. velikega travna popoldne spal, zbudil ga je Dacar in sekiro nad njim vihteč upil: „Hudič, zdajle boš crnil,“ in potem, ko ga je Bohinje prosil, naj ga pusti, se ponavljal, da bo še danes crnil. Za to strašilo je bil Dacar obsojen na 3 mesece težke ječe.

Izvestja deželne zveze za pospeševanje prometa tujcev na Kranjskem.

Pisarna v Ljubljani hotel Lloyd od 3.—5. ure popoldne.

Ker se je letoviška sezona že pričela, naznanjamo vsem letoviščarjem, da imamo na Kranjskem in poleg tega v Šoštanju na Štajerskem okrog 200 stanovanj na razpolago. Oddajo stanovanj posredujemo brezplačno. — Naš kataster stanovanj pa še ni popoln, zato pozivljamo še enkrat vse izletnike stanovanj, naj nam le-ta naznani. Povpraševanje je jako veliko in ker za mnogo krajev še nimamo nikakih stanovanjskih izkazov, se prigodi, da letoviščarjem ne moremo vedno ustreči. Imetnike stanovanj prosimo tudi, naj nam pošljajo slike oziroma fotografije ali razglednice dotičnih krajev ali dotične hiše, ker bo zveza tudi glede tega uredila zbirko, ki ji bo jako služila pri posredovanju. Isto velja tudi glede lepakov, prospektov in drugih reklam, ki jih imajo nekateri hoteli in kopališča. Letoviščarji pridejo navadno osebno vprašat po stanovanjih in če jim dotični kraj ni znan, jim lahko postrežemo s sliko. — One letoviščarje, katerim smo naznanili stanovanje, prosimo tudi, da nam poročajo o uspehu, ker rabimo te izkaze za posredovalno statistiko. — Tem potom prosimo tudi one gospode, katerim smo poslali vzorna pravila za ustanovitve krajevnih društev za prireditve tujcev, naj nam poročajo, če se je kje dosegel kak uspeh. V slučaju, da se sami ne zanimajo za ustanovitve, prosimo, naj izročijo pravila komu drugemu, ki se zanima za to. V naši pisarni je na vpogled lepa ilustrirana knjiga „Reisealbum der k. k. Oesterr. Staatsbahnen“, na katero opozarjamo zlasti industrijalce, trgovce in obrtnike, da inserirajo v nji, kajti knjiga je razpoložena na vseh brodovjih ter ladjah donavske parobrodne družbe.

Telefonska in uršojavna poročila.

Celje 5. julija. Zaupni shod je proglasil državnozborskim kandidatom za celjske kmetške občine sodnega nadsvetnika dr. Vovška.

Dunaj 5. julija. V avstrijski delegaciji je bil danes odobren izredni proračun vojnega ministrstva. Razprava je trajala štiri ure. Goluchowski je napovedal, da pride s Srbijo do carinske vojne. Posebno se je razkorakal grof Stürgkh. Ta je ostro prijel sedanje ministrstvo in dejal, da skupnosti Avstrije z Ogrsko niso Madjari tako nevarni kakor sedanja vlada in njena volilna reforma. Zdaj se razpravlja o bosanskem proračunu in govori Biankini.

Dunaj 5. julija. V odseku za volilno reformo pride danes na vrsto Kranjska. Tisti Nemci, ki so tolovaško oropali štajerske in koroške Slovence za njih pravice, hočejo zdaj izvršiti nov zločin in ustvariti za par kočevskih krošnjarjev poseben mandat Nemci so imeli to brezobraznost, da so od slovenskih poslancev zahtevali, naj privoliijo v tako preuredbo. Ker je to sveda ostalo brez uspeha, so za

danes sklicani vsi nemški člani odseka za volilno reformo na posvetovanje, kako bi s silo dosegli, česar iz lepa ne morejo doseči. Za sedaj je gotovo, da bodo Nemci s tem zmagali zlasti, ker so vsi nemški poslanci popolnoma prepričani, da kranjski klerikalci in njih zavezniki ne bodo iz tega izvajalino benih konsekvenc. Sicer se govori, da bodo Nemci odškodovali Slovence za kočevski mandat s tem, da se reasumira načrt za Stajersko in da Slovence na Stajerskem en mandat več, vendar tega nihče ne smatra resnim.

Dunaj 5. julija. Pri snočni razpravi v odseku za volilno reformo je poslanec Plantan toplo in z največjo vneto priporočal Plojev preminjalni predlog in le za slučaj, če bi se res zgodila krivica, da bi ne obveljal ta predlog, nasvetoval, naj se volilnemu okraju 3 še priklapijo okraja Rožek in Velikovec ter od okraja Beljak vasi Bekštajn, Marija na Zili in Vernberg.

Dunaj 5. julija. Proračunski odsek je imel danes sejo, v kateri je razpravljalo o izjavah Körberja, Calla in Böhm-Bawerka glede sleparij in goljufij pri gradbi tržaškega pristana. Do besede so prišli štirje govorniki. Razprava se bo še nadaljevala.

Dunaj 5. julija. Okrožno so dišče v St. Pöltenu je obsedilo učiteljico Frideriko Pichler na 16 mesecev težke ječe, ker je nekega 14letnega dečka Franca Sexana zvijsčno odpeljala in ga zvalila v neki samostan, kjer je bil zlorabljen za nečistosti. Obsojena Pichler je bila znana tercijalka.

Pariz 5. julija. Mnogo poslancev sili vlado, naj da javni morali zadoščenje s tem, da imenuje Dreyfussa za majorja in Piquarta za generala.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najboljšo priznana

Tanno-chinin tinktura

za lase

katera okrepuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodom 1 K. Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specialitet, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod l. t. d.

Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega tibal mostu 49 25

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vladno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja v Ljubljani na dom dostavljen: Vs. leto .. K 24.— | Četrt leta .. K 6.— Pol leta .. „ 12.— | En mesec .. „ 2.—

V upravnistvu prejemani na mesec K 1.90. S pošiljanjem po pošti v Avstriji velja: Vse leto .. K 25.— | Četrt leta .. K 6.50 Pol leta .. „ 13.— | En mesec .. „ 2.30

Za Nemčijo vse leto 28 K. Za Ameriko in druge dežele vse leto 30 K.

Naročba se lahko z vsakim dnem, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziroma na dotično naročilo.

List se ustavlja 10. dan po poteku naročnine brez ostra vsakemu, kdor je ne vpošilje o pravem času.

Upravištvo „Slovenskega Naroda“.

Umrli so v Ljubljani.

Dne 3. julija: Marija Štrukulj, gostja, 83 let, Japljeve ulice 2, ostarelost.

Dne 4. julija: Fran Ivan, delavec, 44 let Dunajska cesta 15, kap. 4, ostarelost.

V deželni bolnici: Dne 1. julija: Ana Suhadobnik, mestna uboga, 68 let, ostarelost.

Dne 2. julija: Ivan Kopie, posetnik, 40 let, Fractura complicata. — Marija Knes, posetnikova hči, 8 let, Curio summa.

Dne 3. julija: Josip Kovačič, zasobnik, 78 let, ostarelost.

Borzna poročila.

Ljubljanska „Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 4. julija 1906.

Maloobsejni papirji.	Dinar	Blago
4 1/2% majska renta	99.65	99.85
4 1/2% srebrna renta	99.60	99.80
4% avstr. krona renta	99.70	99.90
4% zлата	117.90	118.10
4% ogrska krona renta	95.25	95.45
4% zлата	113.60	113.80
4% posojilo dež. Kranjske	99.15	100.15
4 1/2% posojilo mesta Spiljet	100.50	101.50
4 1/2% posojilo mesta Zadar	99.70	100.70
4 1/2% bos.-herc. železniško posojilo 1902	100.50	101.50
4% češka dež. banka k. o.	99.50	100.50
4% ž. o.	100.85	101.85
4 1/2% zast. pisma gal. dež. hipotečne banke	100.10	101.10
4 1/2% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	105.60	106.60
4 1/2% zast. pisma Innerst. hranilnice	100.20	106.70
4 1/2% zast. pisma ogr. centr. dež. hranilnice	100.—	100.20
4 1/2% z. pis. ogr. hip. ban.	100.—	100.40
4 1/2% obl. ogr. lokalnih železnice d. dr.	100.—	101.—
4 1/2% obl. češke ind. banke	100.50	101.50
4% prior. lok. želez. Trst-Poreč	99.90	—
4% prior. doleznih žel.	99.50	100.—
3% prior. juž. žel. kup. 1/4%	320.50	322.50
4 1/2% avstr. pos. za žel. p. o.	100.20	101.20

Srečke. Srečke od l. 1860/1 205.50 209.50 od l. 1864 280.— 282.— tiske 155.75 157.75 zem. kred. i. emisije 289.50 294.50 II. 288.50 294.— ogrske hip. banke 261.— 268.— srbske a frs. 100— 97.— 103.— turške 163.45 164.45

Basiliška srečke 22.70 24.70 Kreditne 465.— 475.— Inomoške 79.— 8.— Krakovski 85.— 92.— Ljubljanski 57.— 62.50 Avstr. rdeč. križa 49.60 51.60 Ogr. 30.75 32.75 Rudolfove 58.— 63.— Salzburške 71.— 77.— Dunajske kom. 516.50 526.50

Delnice. Južne železnice 168.50 169.50 Državne železnice 672.— 673.— Avstr.-ogrsk. bančne deln. 1695.— 1704.— Avstr. kreditne banke 668.25 669.25 Ogrske 807.— 8.— Žrnovstenske 242.— 243.— Premogokop v Mostu (Brüx) 675.— 680.— Alpinske montan 573.60 574.60 Praške žel. ind. dr. 2723.— 2725.— Rima-Murányi 573.50 574.50 Trboveljske prem. družbe 270.— 274.— Avstr. orožne tovr. družbe 593.— 596.60 Češke sladkorne družbe 140.— 142.50

Valute. C. kr. cekin 11.34 11.38 20 franki 19.13 19.15 20 marke 23.47 23.55 Sovereigns 23.94 24.04 Marko 95.65 95.85 Laški bankovci 261.50 262.50 Rublji 4.84 5.— Dolarij 4.84 5.—

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 5. julija 1906. Termin.

Pšenica za oktober 50 kg K 7.82 Rž 50 „ 6.50 Koruza 50 „ 6.20 Oves 50 „ 5.67

5. maj za l. 1907 50 „ 5.67

Oktober 50 „ 6.62

5. višje.

Meteorološko poročilo.

Vlčna nad morjem 06.2. Srednji srčni tlak 736.0 mm.

Jul	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
-----	----------------	-----------------------	------------------	---------	------

4. 9. sv. 737.7 18.2 sl. jz.ahod jasno
5. 7. sv. 736.2 16.3 sl. sv.ahod del. jasno
2. pop. 734.6 24.2 sr. jz.ahod del. jasno

Srednja včerašnja temperatura: 19.5°, normale: 19.3°. — Padavina v mm 0.0.

Fotografski aparat

13 x 18, dobro ohranjen in z dobrim objektivom, se kupi ceno proti gotovemu plačilu. — Ofteri pod „tako 416“ na upravn. „Slov. Naroda“.

2430 1

Lekarniški praktikant

z maturit. tnm izpričevalom išče mesta v kaki lekarni. Govori hrvaško in nemško. — Ponudbe na naslov Fr. Reizer v Samoboru na Hrvaškem. 2429 1

Na Gorenjskem se prodaja iz proste roke veliko

zemljišča,

lepega gozda in lepo, tik glavne ceste stoječe posele, pripravno za vsako obrt. — Naslov pove upravnistvo „Sl. Naroda“.

2431 1

Poletno stanovanje

tri lične sobe s kuhinjo odda takoj skupno ali tudi posamezno proti niski ceni po dogovoru Ivan Zupan, posetnik na Blejski Dobravi št. 47, p. Javornik (Gorenjako).

Boljše službe

se z največjim uspehom iščejo z oglašanjem v našem

kolektivnem oglasniku

„Noue Frele Presse“ in v „Noues Wiener Tagblatt“.

Tudi za naznanila

Kupovanj in prodaj kapitalisti

ali za pridobitev zveze s

je njegova poraba prav primerna.

Prospekti zastoj,

M. DUKES nasl.

anončna ekspedicija

za vse časopise tuzemstva in inozemstva na Dunaju K.

„SLOVENSKI NAROD“

se prodaja v posameznih izvodi po 10 vin. v sledečih trafikah:

Ljubljana: Vrhnik: Bizjak I., Vodmat, Bohoričeve ulice št. 10.

Blaznik L., Stari trg št. 12.

Blaznik M., Dunajska cesta št. 14.

Dolenc Jerica, Prešernove ul. 52.

Elsner M., Kopitarjeve ulice 1.

Fuchs H., Marije Terezije cesta, nasproti Kolizeja.

Hinner Alojzija, hotel „Union“.

Kanc A., sv. Petra cesta št. 14.

Kleinstejn J., Jurčičev trg št. 3.

Kos I., Kolodvorske ulice št. 26.

Košir Julija, Hilšerjeve ulice št. 12.

Kristan Iv., Resljeva cesta 24.

Kustrin A., Breg št. 6.

Kušar J., sv. Petra cesta št. 52.

Mrzlikar A., Sodnijske ulice št. 4.

Pichler I., Kongresni trg št. 3.

Sever M., Gosposke ulice št. 12.

Sušnik J., Rimska cesta št. 18.

Svatek J., Mestni trg št. 25.

Šešark F., Selenburgove ulice št. 1.

Tenente R., Gradaške ulice št. 10.

Treo Julija, Sv. Petra cesta št. 36.

Ušeničnik Fr., Židovske ul. št. 1.

Velikov H., Sv. Jakoba trg 8.

Weinert H., južni kolodvor.

Šiška: Franzot M., Spodnja Šiška na kolodvoru.

Meden I., trgovec v Šiški.

Glince pri Ljubljani: Traun Janko, trgovec.

Kamnik: Ažman Marija, trafika.

Škofja Loka: Žigon Matej, trgovina in trafika na Glavnem trgu št. 34.

Kranj: Florian Karl, knjigotržec.

Radovljica: Homan Oton, trgovec.

Zgoše, Begunje pri Lescah: Jagodic Matija, posestnik, trgovec in gostilničar.

Lesce (v bufetu na kolodvoru): Legat Ivan, gostilničar in posestnik.

Bled: Knjigarna Fischer. Pretnar Ivan, trgovec.

Javornik (Gorenjsko): Zorè Leopold, trgovec.

Hrušica (Gorenjsko): Podpac Štefan.

Bohinjska Bistrica: Grobrotek Mijo, trgovec.

Jesenice: Mesar J., posest. in gostilničar.

Sodražica: Šešek Vekoslav, trgovec.

Ribnica: Lovšin Ivan, trgovec.

Novo mesto: Kos Josip, knjigovez.

Boštanj pri Radni: Dermelj Alojzij, posestnik in trafikant.

Krško: Stanzer Henrik, trgovec.

Raka pri Krškem: Varšek Ivan, trgovec.

LJUBLJANSKI ZVON

MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO.

LETNIK XXVI. (1906).

Izshja po 4 pole obsežen v veliki osmecki po eden pot na mesec v vszkih ter stoji vse leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrt leta 2 K 30 h.

Za vse neavstrijske dežele 11 K 20 h na leto. Posamezni svezki se dobivajo po 80 h.

Kavarna „LEON“

v Ljubljani, na Starem trgu 30

vsak torek, četrtek, soboto in nedeljo

Vso noč odprta.

Z odličnim spoštovanjem

1578 12 Leon Pogačnik.

„SLOVENSKI NAROD“

se prodaja v posameznih izvodi po 10 vin. v sledečih trafikah:

Vrhnik: Gostilna Mantua (Fran Dolenc).

Logatec: Rus Jos., trgovec.

Črni vrh nad Idrijo: Lampe Ivan, trgovec.

Cerknica: Kravanja Anton, trafikant.

Pogačnik Alojzij, trgovec; Popovič Janko, trgovec; Werli Karolina, trafikantinja.

Begunje pri Cirknici: Stergulec Ivan, hišna št. 31.

Staritr pri Ložu: Benčina Ivan, trgovec.

Postojna: Marinšek Jakob, prodajalec.

St. Peter na Krasu: Schmelzer J., na kolodvoru.

Ilirska Bistrica: Tomšič Roza, trgovka.

Senožeče: Zelen Ant., gostilničar in trafikant.

Komen pri Nabrežini: Lucija od Švara, trafika.

Zidani most: Peterman Mary, trafika na kolodvoru.

Celje: Miklauc Marija, trafika v „Narodnem domu“.

Celovec: Sowa Josip, časopisni biró.

Gorica: Bajt J., ulica Campo Santo št. 43.

Gabršek A., knjigotržnica.

Hovanski Ivan, Via Corno št. 22.

Kvebelj Peter, Kapucinska ul. 1.

Leban Tereza, Corso G. Verdi št. 21.

Rauniak Marija, trafika na kolodvoru.

Schwarz Josip, trafika, Šolska ulica št. 2 (via scuole 2).

Nabrežina: Na kolodvoru.

Divača: Na kolodvoru.

Trst: Bevk M., Piazza Barriera vecchia (vogal ulice Bosco št. 1).

Lavrenčič Mihael, Piazza Caserma št. 1.

Može Karolina, ulica Miramare št. 1.

Stanič Št., ulica Molin piccolo št. 8.

Grado: Gabršček A., Kiosk „Miramar“.

Opatija: Tomašič Anton, trafikant.

Pulj: Schütz Marija, trafika na postaji državnega kolodv

Otročji voziček

postelja, miza, stolčki in še druge
otroče priprave se prodajo po nizki
ceni na Rimski cesti št. 12, I. nad.

Gospodična

bolj odrasle dobe, slovenščine in nem-
ščine zmožna, se sprejme za prodajalko.
Kje — pove upravništvo „Slov.
Naroda“.

Trgovski učenec

se sprejme takoj v trgovino z železnino,
špecerijo, steklom in porcelanom

Ivana Lapajne v Idriji.

Črevljarski pomočnik

se sprejme takoj v trajno delo.
Ponudbe na: A. Merješčič, črevljar
v Medvodah.

Pes prepeličar

čez 3 mesece star, kratkodlak, se ceno
proda. Ogleda se lahko pri fotografu
L. Krema, v Ljubljani, Sv. Petra
cesta št. 27.

Pekarija

dobro idoča, se pod ugodnimi pogoji
tako odda.

Kje — pove upravništvo „Slov.
Naroda“.

Enonadstropna hiša

obstoječa iz 8 stanovanj, z obsežnim
vrtom, pripravna za vrtnarja, mesarja
ali izvoščeka, se prodaja iz proste roke
pod ugodnimi pogoji.

Več pove upravništvo „Sl. Nar.“

V Kranju se odda

trgovina

s špecerijskim blagom in deželniimi
pridelki. — Natačena pojasnila daje
M. Rooss v Kranju.

Kompanjon

ki ima vsaj 15.000 K gotovine, se
iše za dobro upeljano staro trgovino
v večjem prometnem mestu na Kranj-
skem.

Pisane ponudbe naj se stavijo
pod šifro „300.000“ na upravništvo
„Slov. Naroda“.

Ženitna

ponudba.

Mlad in inteligenten gospod s
25-30.000 K premoženja se želi
seznaniti z gospodično 25-30 let
staro, ali tudi vdovo, ki ima kako
posestvo ali mlino na štajerskem ali
gorenjskem. Le resne ponudbe, če
mogoče s sliko, ki se takoj vrne, do
25. julija t. l. pod šifro „Vesela
bodočnost“ na upravništvo „Slov.
Naroda“.

Sprejema savarovanja človeškega
spoljenja po najrazumnejših kombinaci-
cijah pod tako ugodnimi pogoji, ko
nobena druga savarovalnica. Zlasti
je ugodno savarovanje na doživljanje
in smrt s smernimi pomočmi se vpradih.

Veak član ima po preteku petih let
pravico do dividende.

Odda se takoj

prodajalnica za mesarijo
ali kako drugo obrt, za avgust pa
pekarija z vso opravo in
stanovanje z 2 sobama

na Tržaški cesti št. 13 v Ljubljani.

Mlada, inteligentna, samostojna
gospica želi živahne korespon-
dence z naobraženim, svobodo-
miselnim gospodom.

Prijave sub: „Enakost, bratstvo,
svoboda“ na upravništvo „Slovenskega
Naroda“.

Napredaj je dobro vpeljana

pekarija

s špecerijsko prodajalno v Medvodah
v bližini tovarni in tik glavne ceste.
Plačilni pogoji jako ugodni.

Izve se pri Francu Jarcu, po-
sestniku v Medvodah.

Zaradi prevzetja drugega podjetja se
proda v lepem kraju na Gorenjskem
in blizu tovarni dobro obiskovana

trgovina

s 4 tisoč kronami mesečnega prometa.

Ponudbe pod „Dobra trgovina“
upr. „Slov. Naroda“.

Panorama-kosmorama

Doorski trg št. 3
pod „Narodno kavarno“.

Od dne 1. julija do
7. julija 1906:

Zanimivosti Istre.

Ravnokar je izšla

KORISTKA.

Povest iz gledaliških krogov ljub-
ljanskih v polupreteklem času.

(Ponatis iz „Slov. Naroda“.)

Ta povest je jako zanimiva ter izborna
opisuje dogodke neke koristke izza
časa Mondheimovega gledališkega rav-
nateljstva.

Cena broširano 80 v., po pošti 1 K.

Dobi se v knjigarni

L. SCHWENTNER v Ljubljani
Prešernove ulice.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi
Rez. fond: 34.788.637-78 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 87.176.383-75 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
s vseskozi slovenske, narodne uprave.
Vn. polnoma dajo:
Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančni hiši
v Gospodskih ulicah števil. 12.

Letoviščarjem

in turistom priporoča svojo gostilno
s 16 sobami

Ivan Janša, p. d. Železnik
na Lovjem.

Pošta, kopeli, vozovi in vodniki v hiši.
Postrežba izborna.

V soboto, dne 7. julija
v veliki dvorani

„Mestnega doma“
!!Umetniško proizvajanje!!

na klavirju

edinem godbenem instrumentu te vrste
na vsem svetu, ki ga je izumil gosp.
Janez Bajde. Dva klavirska igralca
popolnoma nadomestita godbo na lok.
Klavir ima dve klaviaturi, dvanajst go-
dalnih instrumentov, in sicer: violine,
vile, čelo in bas; 73 lokov, ter ima
vsaka tipka lok brez konca iz prave
konjske žime. Koncert proizvajata iz-
umitelj sinova Ludvik in Rudolf Bajde

Začetek ob devetih zvečer.

Vstopnina: Sedeži I. in II. vrste 3 K;
III. IV. in V. vrste 2 K; na-
slednji sedeži po 1 K; stojlišča 40 vinarjev. —
Predprodaja vstopnic v c. kr. glavni tobačni
trakt na Glavnem trgu in v trakti (Šešarek)
v Šelenburgovih ulicah.

SPORED:

1. K. M. pl. Weber: „Peter Scholl“ (uver-
tura), četveroročno.
2. Emil Waldteufel: „Moje sanje“ (mon rêve).
3. J. Haydn: Arijas iz oratorija „Stvarjenje“
(tenor-solo), poje g. Ludvik Bajde.
4. K. M. pl. Weber: „Abu Hassan“ (uvertura),
četveroročno.
5. Chr. H. Rinck: a) Preludij za polne orgle,
b) Kratak preludij za orgle
in violino.
6. A. Foerster: „Tretja solza“ (tenor-solo).
7. K. M. pl. Weber: „Preciosa“ (uvertura),
četveroročno.
8. F. S. Villhar: „Mornar“ (prestavljeno iz
bas v tenor-solo za kvinto višje).
9. Koračnica.

V blagohotno pozornost!

Da je ta godbeni instrument res naj-
imennitnejši instrument na tipke, pričajo
laskeve pohvale raznih umetnikov in
mojstrov glasbe. Raditega so v ljudno
vabljeni vsi prijatelji umetnosti in godbe
k proizvajanju na klavirju, ki ga je iz-
umil in izdelal — naš rojak!

OGLASE

za vse

časopise in koledarje

sveta preakrube

najboljše in najcenejše

anončna ekspedicija

EDVARD BRAUN na Dunaju

I, Rotenturmstrasse 9.

Časopisni in koledarski katalog za in-
rente gratis in franko.

Iz proste roke se pod ugodnimi

pogoji prodaja

4 stanovanj in vrtom v Zalo-
karskih ulicah števil. 8 v Vodmatu,
Ljubljana. Hiša je še davka prosta.

Več se izve ravnotam.

ŠOLA

edina in najboljša za samouk na citre.
Popolna samo 5 K. Uspeh siguran. Refek-
tantom se dajo svedoče po dovršenih
naukih. Albuma krasnih in pri-
ljubljivih pesmi za citre, s pride-
janim tekstom: a) 85 slovenskih in hrvat-
skih 4 K., b) 100 nemških 3 K 50 vin. S
pošto 50 vin. več.

Preglede dopošlje prof. Josip
Sorg, Dunaj III/4 Haupt-
strasse 144.

Agenti

ki imajo znanje pri privatnih ljudeh, se proti
stalni mesečni plači 80 K in visoki pro-
viziji iščejo takoj povsod, v vseh mestih,
krajih in okrajih za prodajanje novih pa-
tentovanih predmetov, neobhodno potrebnih pri
vsakem gospodinjstvu, pri mešanih in kmeto-
valcih. To agenturo tudi lahko izvršuje
vsakdo, ki ima znanje pri privatnih ljudeh,
kot posttransko opravilo v prostem času.
Ponudbe pod šifro „Neuhelt 1907“ na naslov
Rudolf Mosse v Pragi.

VINO

rdeče, rumeno in belo,
iz lastnega vinograda v Sromljah
prodaja od 18 do 21 kr. liter

IVAN ZEHNER v Brežicah
ob Savi.

Morsko kopališče in klima-
tično zdravilišče

Cirkvenica.

Pojasnila v stavbnih in drugih
krajevnih zadevah daje

zdraviliški odbor.

Restavracija „Narod. dom“
v Ljubljani.

Vsak dan sveže

plzensko

in termalno pivo

združenih pivovaren Žalec in Laški trg.

Priznana dobra vina in okusna

domača kuhinja.

Lep senčnat lipov vrt.

Za množični obisk se priporoča

restavrat.

Zavaruje postopja in premije proti
pošarnim škodam po najnižjih cenah
Škode cenjuje takoj in najkvalitetneje
Uživa najboljši sloves, koder postuje

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne
podpore v narodne in občnostne
namene.

Lepo stanovanje

s tremi sobami, knjino in kopalnico
se takoj odda pri A. Sušniku na
Zaloški cesti.

Vajenca

sprejme večja trgovina z mešanim bla-
gom v večjem kraju na Dolenjskem.

Ponudbe pod „A. B. 100“ na upr.
„Slov. Naroda“.

Velik, svetel

lokal za trgovino

se odda na Dunajski cesti št. 20.

Najemnina znaša z vsem 545 gl.

Vpraša naj se ravnotam pri urarju

R. WEBER.

Steklena streha

in steklena stena, pripravna za ra-
stlinjak ali atelier, se ceno prod.

Kje — pove upravništvo „Slov.
Naroda“.

Pokrit break

malo rabljen, v popolnoma dobrem sta-
nju za 6 oseb, lahek, za eno ali dvo-
uprego, se prodaja po nizki ceni.

Podrobnosti pri J. Pretnarju,
trgovcu na Bledu.

Oblastveno koncesijonirano učil-
išče za krojno risanje in žen-
sko krojaštvo

sprejme gospodične v pouk.
A. Singer, Gosposke ulice 4.

Ustanovljeno leta 1842.

ČRKOSLIKARJA, SLIKARJA
NAPISOV IN OKBOV

BRATA EBERL

LJUBLJANA, Mikloškova cesta št. 6,
Igriška ulice št. 6.

Telefon št. 154.

Zidarje in dninarje

sprejme takoj zidarski mojster

Mihael Regovec na Savi

pri Jesenicah.

Plača za zidarje po zmoglosti od 4 K

naprej, za dninarje po 3 K in višje.

Delo je zagotovljeno do zime.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg

Telefon št. 163.

v Ljubljani

Telefon št. 163.

priporoča svoje

izborna pivo v sodcih in v steklenicah.

Zaloga v Spodnji Siški. — Telefon števil. 187.

1606-19

Slavnemu občinstvu naznanjamo, da bomo

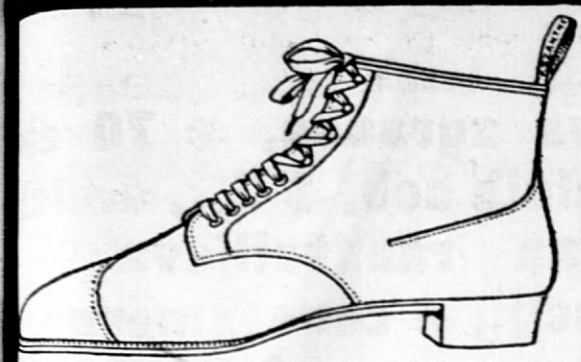
svojo zemljiško posest na Friškovcu

mej vojašnico, pešpolka št. 27 in Martinovo cesto

Porazdelitev parcel se nahaja v naši pisarni Wolfove ulice št. 12 in je upogled
mogoč vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—7. popoldne, ob nedeljah od
od 9.—12. dopoldne.

Pivovarna Auer.

parcelirali.

Prva in največja zaloga čevljev na Kranjskem Fran Szantner

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4

dobavlja kakor znano

najboljše čevlje.

Zunanja naročila proti povzetju.

Pri naročilih zadostuje pred. štev.

Nepriležni izdelki se zamenjajo.

Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Pred št. 1148. Chevrete s polkointes podpet.
šiv. podpl. K 9.— — Pred št. 1149. Franc.
Chevreux, St. Louis XV. podpetki K 12.—

Pred št. 553. Sabahid K 10-50
„ 567. Ia Boxcalf „ 13-
„ 610. Lakovina „ 12-
„ 610. Lakovina „ 12-

Naznanilo.

Na predlog odbora upnikov se bode prodala v konkurzno maso Ferdi-
nda Gostiše v Idriji spadajoča

Zaloga manufakturnega blaga

Pravo vred, sodno cenjena na 20.481.23 K ofertnim potom, kakor stoji in
brez jamstva konkurzne mase za kakovost in količino.

Pismene ponudbe, opremljene z 10% vadijem, je vložiti pri podpisnem
pravitelju konkurzne mase **najkasneje do 15 t. m.** in ostanejo ponudniki
zani na nje do **všetega dne 22. t. m.**

Kupnino mora plačati ponudnik takoj, ko se mu naznani sprejetje ponudbe;
ko kupec plačal kupnino, se mu izroči prodana zaloga in mora izprazniti
odajalniške prostore v hiši g. Franceta Didiča do konca avgusta t. l. Inven-
tari zapisnik je na vpogled pri tukajšnjem c. kr. okranjem sodišču odd. I.,
največja pojasnila pa daje podpisani.

V Idriji, dne 3. julija 1906.

Alojzij Pegan

c. kr. notar kot upravitelj konkurzne mase.

Knjižna novost:

Ljudmila Poljanec Poezije.

V tej lično opremljeni knjižici je izšla zbirka poezij pesnice, ki jo je
poznalo doslej občinstvo pod pseudonimom Nataša kot odlično so-
tudiščico slov. leposlovnih listov, zlasti „Ljubljanskega Zvona“. Mehka
lirika, polna globokega čuvstva, se bo s svojim mehkim elegičnim tonom
brez dvoma prikupila vsakemu čitatelju. — Priporočamo jo posebno
slov. naobraženemu žensktvu. 54 — 67

Cena broš. K 2.—, po pošti K 2-10, eleg. vez. K 3.—, po pošti K 3-10.

Založništvo L. SCHWENTNER v Ljubljani.

„The Gresham“

zavarovalna družba za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo:

2717-12

Dunaj, I., Giselastrasse št. 1

v hiši društva.

štvena aktivna dne 31. decembra 1904 kron 216.505.894-39
dohodki na premijah in obrestih v letu 1904 „ 32.591.311-51
plačila za zavarovalne in rentne pogodbe in za povratne kupe itd.
od obstajanja družbe (1848) 491.748.857-43
letom 1904 je društvo izpostavilo 5903 polic z glavnico 46.087-478-74
ot varstvo za avstrijske zavarovance je vlada pripoznala na-
stopne vrednosti:

ga družbe pri c. kr. državi centralni blagajni na Dunaju je K 26.416.938 10 nom.
znašala „ 1.050.000—
sestvo na Dunaju „ 490.000—
sestvo v Pragi „ 3.810.249 38
računa posojila zavarovancem K 31.797.187-48

spekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za
predloge daje brezplačno

Generalni zastop za Kranjsko in Spodnje Štajersko
v Ljubljani, na Franc. Jožefovi cesti 17

pri **GVIDONU ZESCHKO.**

NB. Ravnotam se tudi sprejemajo spretni in zmožni agenti in zastopniki.

K 10—

vsak dan lahko zaslužijo gospodje in
dame z lahkim delom.

Vprašanja ustmeno ali pismeno
samo ob nedeljah, ponedeljkib, torkih
od 9.—11. dopoldne na **Kongresnem**
trgu št. 3. 2390 2

Ura z verižico

za samo K 2.—.

Zaradi nakupa velike množine ur razpošilja šle-
zijska razpošiljalnica: prekrasno pozlačeno
36-urno precizijsko uro ankerico z lepo veri-
žico za samo K 2.— kakor tudi šletno ga-
rančijo. — Po povzetju razpošilja

Prusko-šlezjska razpošiljevalnica
F. WINDISCH v Krakovu U/38.
NB. Za neugajajoče denar nazaj. 2417

Nepremočljivi dežni plašči

iz orig. angl.

dvojnega blaga iz ovčje volne
z gumijevo vlogo
in pa 2261-4

gumijeve plašči

vsake vrste za gospode,
dame in otroke.

Vzorci, cene in navodilo za mero
z obratno pošto

PAGET & Co.
Dunaj, I., Riemergasse 13.

Kadar pridete v Ljubljano
si oglejte na

Pogačarjevem (sodnem) trgu
v veliki mestni hiši zraven manufak-
turne trgovine „pri Škofu“

Panorama

(mednarodno). 448-23

Tu si lahko ogledate vsak dan 50
umetno izdelanih slik za jako nizko
vstopnino.

Vsak teden druge slike!!

Vse slike se vam pokažejo po-
polnoma kakor v naravi.

Najcenejše potovanje po vsem svetu!

MALOKRVNE
nervozne
in bolehave osebe kakor tudi
slabotne otroke
Krepča edino le
ŽELEZNATO VINO
LÉKARNARJA
PICCOLI-JA v LJUBLJANI

Rastlinska mast najstarejša

LAUREOL

in
najboljša
znamka

iz tvornice

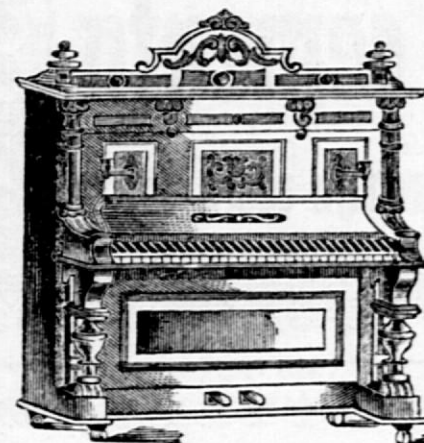
HERMAN FINCK na Dunaju

II., Taborstrasse št. 76.

1842 8

Dobiva se v vseh zadevnih trgovinah.

Prva kranjska tvornica klavirjev v Ljubljani
Rimska cesta št. 2. Hilšerjeve ulice št. 5.

**WAR
BIN
EK-ovi**

piani so
neprekosljivi!

Prepričajte se osebno.

Klavirji, harmoniji, tudi samoigralni, elektriški. Prodaja se tudi
na obroke. Stare klavirje jemljem v zameno. Dajem tudi naposodo.
Poprave, uglaševanja se izvršujejo točno in dobro. Solidne cene,
5letna garancija. 2159 7

L. Schwentner

knjigotržec

v Ljubljani, Prešernove ulice št. 3.

Naznanjam, da sem prevzel od „Národne Tiskarne“ v Ljubljani
v izključno razprodajo Jurčičeve brane spise, potem letnike
in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one
knjige, katere so izšle v aložbi „Národne Tiskarne“.

Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I.
do XI, broširan à 60 kr., elegantno ve-
zan à 1 gld.
Posamezne številke „Ljubljanskega
Zvona“ po 40 kr.
Zbirka zakonov. I. Kazenski zako-
nik, vezan à 3 gld.
Zbirka zakonov. II. Kaz. pravdni red,
vezan à 2 gld. 80 kr.
Zbornikovi zbrani spisi. I. zvezek,
broširan à 50 kr.
Dr. Nevešek: „4000“. Povest,
broš. à 50 kr.
A. Askerc: Izlet v Carigrad, broš.
à 20 kr.
Turgenjev: Oči in sinovi. Roman,
broširan à 50 kr.
— Štiri novele, broš. à 20 kr.
Beneš-Třebizsky: Blodno duše.
Roman, broširan à 70 kr.

Lefebvre: Paris v Ameriki, broširan
à 50 kr.
Stat. nominis umbra: Časnikar-
stvo in naši časniki, broširano
à 40 kr.
Jelinek: Ukrajinske dume. Povest,
broširano à 15 kr.
Halévy: Dnevnik, broširan à 15 kr.
— Razne pripovedke, broširane à
40 kr.
— Dve povesti, broš. à 25 kr.
Theuriet: Undina. Povest, broš. à
20 kr.
A. Trstenjak: Slovensko gleda-
lišče, broširan izvod à 1 gld.
Jurčič: Listki, broš. à 15 kr.
— Gregorčičevim kritikom, broš. à
30 kr.
Avstrijski patrijot: „Parteiwesen
der Slaven“, broširano à 50 kr.

Po znižani ceni priporočam: Fran Kocbek, Pregovori, prilike in reki. Prej
50 kr., sedaj samo 30 kr.

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na
vse domače in tuje časnike ter knjige.

Ustanovljena
1831.

C. kr. priv. občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu.

Jamstveni zaklad 270 milijonov kron.

Ustanovljena
1831.

Pisarna glavnega zastopništva za Kranjsko, ki se je nahajala že nad 60 let v hiši V. Seunikovih dedi-
čev v Ljubljani, Gradišče št. 4, se je preselila z današnjim dnem v lastno hišo na

Marijin trg

nasproti Frančiškanske cerkve, tik Prešernovega spomenika (preje last gosp. lekarnarja Mayrja) in je tu
nastanjena v prvem nadstropju. Vhod iz Sv. Petra ceste št. 2 in Sv. Petra nasipa št. 1.

GLAVNI ZASTOP ZA KRANJSKO

2418-1

c. kr. priv. občne zavarovalnice Assicurazioni Generali v Trstu.

Kavarna in restavracija

Hotel Balkan Trst

Nova zgradba, * 70 elegantnih sob, * lift, * električna razsvetljava, kopelji, * cene zmerne. Počakaj in

Enonadstropna hiša

poleg cerkve, pripravna za vsako obrt, na trgu, z velikim 1600 m² metrov obsežnim vrtom, gospodarskim poslopjem, hlevom, pralnico, z vodovodom, 2 kletni in 3 nji vami z žetvijo, katere se lahko prodajo kot stavbišča ker so ob glavni cesti. Vrt je ob reki Rinzi, osobito za strojarje priprave, ker ni druge strojarne v okraju ter so surovine poceni, se **proda** s prašiči in drugo živino vred.

Pojasnila daje lastnik v Kočevju, Glavni trg št. 90.

2005-14

Prva zaloga
vedno svežega

dovskega in trboveljskega Portland in Roman cementa

je pri
FR. STUPICA, Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 1.
1453-12 Poleg „Figabirta“.

P. n.
Usojam si slavnemu občinstvu uljudno naznaniti, da sem svojo na

Zgornjem Rožniku

obstoječo **gostilno prodala g. Karolu Bergmanu.**
Proseč najuljudnejše, da častiti gostje doslej meni izkazano zupanje izkažejo tudi mojemu nasledniku, se priporočam in bilježim z odličnim spoštovanjem

Jerica Peršin.

P. n.
Oziraje se na predstoječo javo, usojam si slavnemu občinstvu najuljudnejše naznaniti, da sem kupil staro in dobro znano gostilno na

Zgornjem Rožniku.

Priporočam se častitim gostom za mnogoštevilni obisk in bilježim z odličnim spoštovanjem

Karel Bergman.

Staroznana gostilna „Pri golobčku“

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 26

zopet otvorjena.

Podpisana vljudno naznanja, da **dne 1. julija t. l.** zopet otvori **gostilno „Pri golobčku“.**

Za najboljša pristna **dolenjska in štajerska vina**, priznana izvrstno **gössko marčno pivo** in za okusna mrzla in gorka jedila je dobro preskrbljena.

Specijalitete: „Meniški cviček“ in beli „salonski cviček“ iz krške Trške gore, kateri vrsti — točili so jih tudi v paviljonu deželne kleti — sta udeležencem slavnosti v prid Korošcem posebno ugajala.

Za mnogobrojen obisk se najtopleje priporoča slavnemu občinstvu z vsem spoštovanjem

Karolina Belčič
prej v kavarni gosp. Zalaznika v Ljubljani.

4 pari čevljev za samo gl. 2-60

se oddajo zaradi nakupa velikih množin za to smešno nizko ceno, dokler bodo še kaj zaloge. Par moških, par ženskih čevljev iz rjavega ali črnega usnja, s kapicami, za zavezovanje, z močnimi usnatimi podplati, zbito, najnovjša oblika, dalje par moških, par ženskih modnih čevljev, veleeleg. opremljenih, lahkih in ličnih. **Vsi 4 pari samo gl. 2-60.** Za naročitev zadošča dolgost. — Razpošilja po povzetju **razpošiljalnica čevljev**

Ch. Kapelus, Krakov 57.

Zamena dovoljena ali denar nazaj, riziko popolnoma izključen. 2421

Raki

okusno prirejeni, kakor tudi živi, se dobivajo vsak dan v restavraciji

pri „Zlati ribi“, Stritarjeve ulice št. 7.

Za pristna vina, za dobro in solidno postrežbo spretno skrb in se vljudno priporoča z odličnim spoštovanjem

Marija Rozman

restavratorka.

Meščanski hotel „LLOYD“

Danes v četrtek, 5. t. m.

KONCERT

Ljubljanske Društvene godbe.

Začetek ob 7/8 zvečer. Vstopnina 20 kr.

Obilega obiska prosi s spoštovanjem
Dragotin Tausas
hot. l.

Izšla je knjiga Kralj Matjaž.

Povest iz protestantskih časov na Kranjskem.

(Ponatis iz „Slov. Naroda“.)

Lična brošura obsega 363 strani ter obdeluje v zanimivi povesti kmetski punt na Vrhniki in okolici ter napad na samostan krutih menihov v Bistri.

Cena 1 K, s poštnino 1 K 20 vin.

Dobi se edino pri

L. Schwentnerju, knjigarju v Ljubljani, Prešernove ulice.

Prostovoljna prodaja.

V sredini prijaznega trga na **Kranjskem** se prodaja

mlin

s stalno vodno močjo. Pripraven je tudi za kakršnokoli podjetje: za strojarstvo, za mizarstvo ali za ključavničarja, ki bi delal ojastrino. Zraven je tudi nekaj sveta. — Posredovalci so izključeni in daje natančnejša pojasnila lastnica **Jera Simon na Vrhniki št. 178.**

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. k. ravateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. junija 1906. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga na Trbiž. Ob 12 uri 52 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno čez Selztal, Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. 05 m zjutraj osebni vlak v Trbiž od 3. junija do 9. septembra ob nedeljah in praznikih. Ob 7. uri 10 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno čez Selztal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, Budejce, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. 40 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Benetke, Milan, Florenco, Rim, Beljak, Lovce, Ljubno, Selztal, Solnograd, Inomost, Bregenc, Zeneva, Pariz, Dunaj. — Ob 4. uri 10 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejce, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago (direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 9. uri 56 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (direktni voz I. in II. razr.). — **Proga v Novo mesto in Kočevje.** Ob 7. uri 17 m zjutraj osebni vlak v Novo mesto, Stražo-Topolce, Kočevje, ob 1. uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m zvečer osebni vlak v Novo mesto, Kočevje. **Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža.** Ob 3. 07 m zjutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo (direktni voz I. in II. razr.), Inomost, Solnograd, Franzensfeste, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. Ob 7. uri 06 m zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 13 m dopoldne osebni vlak z Dunaja, Amstetten, Prago (direktni voz I. in II. razreda), Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejce, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Zeneva, Curih, Bregenc, Inomost, Zell, jezeru, Bad Gastein, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 30 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selztal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla, Benetke, Milana, Florenco, Rima. — Ob 8. uri 46 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selztal, od Solnograda in mosta, čez Klein-Reifling iz Steyra, Lince, Budejce, Plzna, Marijinih varov, Heba, Francov varov, Prage, Lipskega. — Ob 10. uri 37 m ponoči osebni vlak s Trbiža od 3. junija do 9. septembra samo ob nedeljah in praznikih. **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Ob 8. uri 44 m zjutraj osebni vlak iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže-Topolce, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — **Proga iz Ljubljane drž. kol. V Kamniku.** Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. **Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 min. zjutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Srednjeevropski čas je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

Zidanje rakev (grobne)

na novem centralnem pokopališču izvrši po najnižji ceni

stavitelj novega pokopališča

po oblastveno odobrenih določilih za zgradbo pokopališča.

Natačuje se poizve

v tehnični pisarni g. Ferdinanda Trumlerja

mesnega stavitelja

1561-19 v Ljubljani, Pred škofijo št. 3.

Pozor!!

Usojam se slavno p. n. mestno kakor tudi zunanje občinstvo opozarjati, da moja

restavracija pri „Zajcu“

ni več na Rimski cesti, temveč

v Sodnijskih ulicah št. 6

(nasproti justične palače in v bližini juž. kolodvora)

Tu mi je odslej posebno mogoče ustrezati vsem cenj. gostom z najboljšo postrežbo, kakor s samo priznano pristnimi vini iz najzlahnejših vinskih pokrajin ob bogati izbiri, izbornim, vedno svežim najbolj priljubljenim steinfeldskim marčnim pivom ter z raznimi gorkimi in mrzlimi jedili ob vsakem času in po najnižjih cenah.

Cenj. gostom ustrezam tudi z medicinalnimi, desertnimi in drugimi stekleničnimi vini, kakor z mnogimi likerji in izbornimi žganimi in osvežujočimi pijačami, s kavo, čajem itd.

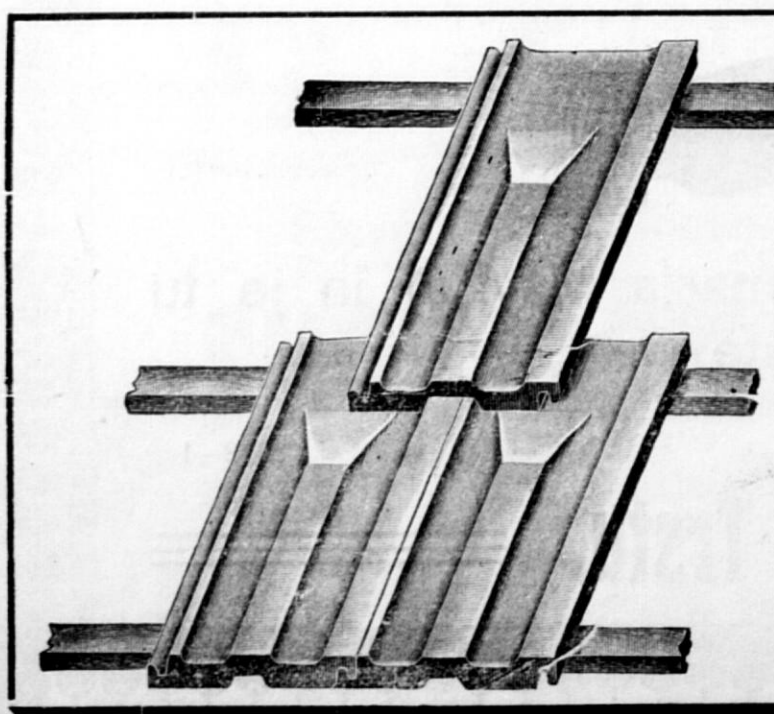
Postrezal bom vedno cenj. odjemalcem z vsem navedenim tudi čez ulico!

za mnogobrojni obisk, odjemanje in naročila vljudno prosim

z odličnim spoštovanjem **Augustin Zajec, restavrat.**

2239 3

Sprejemam naročila za vino v sodih, abonentne na hrano, kakor tudi naročila za razne pojedine, svatovski in podobne obroke.

F. P. Vidic & Komp. Ljubljana,

opekarna in tovarna pečl, ponudijo vsako poljubno množino

zarezane strešne opeke,

„Koroški model“
(Strangfalzziegel).

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. Lastniki patentov: F. P. Vidic & Komp. in Jos. Marzola.

Najličnejše, najcenejše in najprilprostejše strešno kritje.

Vzorci in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Takojšna in najzaneslivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki